הצופה

ב"ה, יום ששי, ט"ו טבת תשמ"ו (27.12.1985) • שנה נ' • גליון 13970 • המחיר: 760 שקל, כולל מע"מ

*

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל-המזרחי

מייסד ועורך ראשון, הרב מאיר בר-אילן ז"ל

היום

	יום ששי	פרשת ויחי: שבת
הפרק:	ישעיה סרטז	ישעיה יז'ית
המשנה:	כריתות ד'ה, ג'א	כריתות ה, ב'ג
הדף — בבלי:	מיר יד	מיר טז
ירושלמי:	פסחים מ	פסחים מא
ההלכה:	עב"ע, ד'א	ע, ב'ד
הדלקת:	6.34	6.34
השקיעה:	4.46	4.47
סוף זמן ק"ש:	8.19	8.19

זמני הדלקת הנרות

עש"ק פרשת ויחי. ט"ו בטבת תשמ"ו

	ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע
עש"ק	4.07	4.25	4.14	4.22
מוצ"ש	5.22	5.24	5.21	5.21

זכור את יום השבת לקדשו

אתיופיה בכל רחבי הארץ

ד"ר בורג לא יציג יותר מועמדותו לכהונת שר

הוועה"פ המאוחד אישר פה אחד הודעת השר

מאת שאול שיף, כתבנו לענייני כנסת

הודעה הפועל המאוחד של ה-ס"ל ו"הפועל המזרחי" אי-שר אתמול, בתום ישיבה קצרה, את הודעת שר הדתות, ד"ר יו-סף בורג, שלפיה לא יציג עוד את מועמדותו לכהונת שר כ-יו"ר ועדה הכנסת שתעסוק לאור הדיפקר הבחירות הפנימיות. החלטה הזו הועל ההקבלו פה אחד.

בהחלטת הועד הפועל נאמר: הועד הפועל מאשר את הודעתו של ד"ר יוסף בורג בפנים למכתב בו לידשב ראש הועדת יגר ד" פריבס את הנמנע סכך לגבי המשך כהונתו תציג המועמדה במפלגה. (מוכן המכתב ראה מסגרת).

הועד הפועל דושם לפניו את תוכן מכתבם של ישעיהו ראש הועד" דות יגר ופריבס לידר הועד ה" פועל, דפאל בן נתן (ומכן המכתב ראה מסגרת).

הועד הפועל קרא לכל חברי ר אוחדי התנועה להתפקד במפקד „בלה" ולפעילה בכל אחד לתפ"

הועד הפועל מאשר את הודעתו של ד"ר יוסף בורג בפנים לכתב בו לידשב ראש הועדת יגר ד" פריבס לידר הועד הפ" פועל, דפאל בן נתן, שדיווח בי" אכל „הפועל המזרחי" ולידר הועד הפועל דפאל בן נתן, שדיווח בי" ותדת ד"ר יוסף בורג את מכתבו לישעיהו ראש הועדות: יגר ופרי" בס.

מוקמת מפלגה ליברלית חדשה

מאת שאול שיף כתבנו לענייני כנסת

שולחי האיחוד עם חירות ב-מפלגה הליברלית קיימו אתמול ב-תל-אביב כנס יסוד לקראת הקמת מפלגת מרכז ליברלית. בראש ה-מפלגה החדשה שלמה להם, יגאל קאל הר-מלך, יחזקאל פלומין, אר-ריה דולצ'ין ואחרים. המפלגה ה-ליברלית החדשה תקים את ועד-דוחה הראשונה בחודש אפריל ועד אז הגבש את מצבה ותקים את סני-פה ברחבי הארץ.

העבודה מאשימה את הליכוד בפוליטיזציה של המבצען הממשלתי

במפלגת העבודה הוכן ממסך ה-מאשים שרים בליכוד ואת נציב שירות המדינה ומנגו בפוליטיזצ-יה של הפקידות הממשלתית.

למעצת מכיני המסמך מציב ה-ליכוד אנשים בעמדות השובות למטרות שאין להם את הכישורים ומומחיות הנדרש זו הולך גם שר-החוץ, שבאמצע מחישים כל מש-רה המתאפיין במשרד החוץ בשיש תיורות. המסמך קורא להרחקת ב-ציב שירות המדינה מתפקידו ומי-נוי איש מקצועי במקומו.

קטיושה בגליל; אין נפגעים

קטיושה נורתה אמש לעבר הר-ליל המערבי, אך לא היו נפגעים.

בשעה 10 בערב נשמע פיצוץ עז באיזור. כחצי מליון מלונים בעמל-גים יצאו לאיזור בדי לחפש את שרידי הקטיושה. בנקבץ עדכו גם מרקמת באיזור ובטחון במטרה ל-בדוק את מקום שיגוד הקטיושה.

סגב עדים מסר כי בעת האח-רונה היו מספר מקרים של שרידי קטיושות לצבי הגליל המערבי אי-לם מבדיקות שנעשו בשטח הוברר כי הן נורו כחוץ לתחום הבטחון.

מודעי: גמרנו עם פיחותים

„לא נגדתו את השקל, מגרנו עם הנהלילו הזה. הייבר שלנו הוא לחי-זק את השקל ע"י הבלמת הפיריון, הגדלת הייצוא והגדלת פסקיר ה-שבדים". דברים אלה אמר אתמול שר האוצר יצחק מודעי בפני חב-רי הנוער של המחלקות העבודים ה-לאומיות.

עוד אמר השר, כי שער הדולר יהיה קבוע עד אפריל עם מרווחה הנעות של 3 אחוז לכל כיוון.

הועדה המרכזת תציג ביום ראשון

מאת סופרנו בתל-אביב

הוועד הפועל של ההסתדרות יתכנס ביום הראשון הקרוב כדי לאשר את הרכבה של הועדה המרכזת הזמנית, שתבנה 38 חברים, במקום 42 חברים כע-בר.

מזכיל והסתדרות ישראל קיסר, ציג את חברי הועדה המרכזת ב-תכם 18 הנציגים שנבחרו על ידי מרכז מפלגת העבודה, ר"ל נציגי מפ"ם. אל אלה מצטרפים גם נציגי ההסתדרות הכללית, נציגי האיגו-דים המקצועיים, נציגי מרצונה פר-עלים, נציגי „חדר", ליגת ה„שבר הרוחי" וכן נציגי המיגזר הערבי והדרוזי.

ד"ר בורג: גם אם נחלשנו לא נתערערה צדקת דרכנו

בהבטחתו של שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, לידיר הועדות פריבס ויגר, נאמר:

כפי שהבטחתי, שמרתי לעדיב בישיבת הועד הפועל של ההבוקה לפני כשבועיים על החזרת המנדט שקיבלתי מהועד-הפועל, לכהן בזכר בממשלה מטעם הדתות. ואעשה כן בישיבה הקרובה של הועד הפועל ואשר בסמכותו לקבל החלטות בנידון.

אם יבחר, לאחר חודשי לועד הפועל על החזרת המנדט, כאמור, שעלי להמשיך לכהן כשר בממשלה, הריני מודיע בזה כי אכהן כשר בממשלה רק עד לחיזידה הארצית של הדתות שתתכנס לאחר המפקד והבחירות הפנימיות של הדתות. כמו כן הריני מודיע בזה כי לא אהיה מועמד בוודיה ובמסגרת שיימצאו בחיזידה לכהן כשר בממשלה מטעם הדתות.

בהקופה האחרונה הייתי יפד למטע הממשלה, שיטרי, ובעיקר ללא הבטחה. יש הדבה בלבי על הדתפשות הללו ועל הפגמים מאחוריהם, אולם נסרתי אותר לנצחר את לשוני.

ומדוע? — כפני שאני רואה לפני ולפנינו עניין מרכזי אחד שיש לעמוד בו: הגילה הדתודה ושיקום הדיסודה. ברגע זה נראה לי במשרד חיוני ערכת המפקד ויקום הבחירות הפנימיות, הגלופת המבנע הזה בריך להדריך ולבחון אותנו בל רגע. גם אם הנכינו, לא הוכנה האבנ כבנו. גם אם נחלשנו, לא נתערערה צדקת דרכנו הדיסטורית. הנתתנו בבחתה בעמל ובדחה, בהשתדלה בפשרה ובהיכרה אלוהית הלוגיה.

יצרנו מפה, הקמנו כפפלים, יצרנו חברה, נעמדה בגלה ויעמד ויילוד; גם אם נתגלו סדקים הנם אם נפרצו חברים לעבריה שונים, נשאריה אמת גדולה ושליחות גדולה, משותפת לכולנו; ומכאן צריכה לצאת הקריאה לאחדות לבמנו להתגלבנות משותפת.

„אהוב האל" קראו המפגינים במצרים שדרשו לשחרר את הרוצח מסיני

קהיר, (ריימר-עתים") — ה-הפגנה נגד המשלה התפשטה באנרגיה רבה ואמש לעיר ה-בירה מקום שם נאלצה המש-טרה להפעיל גז מרכזי לצורך פיזור הפגנות המוניות.

תלמידי בית הספר הנכון בדר-אר בנאנס ההחלו ברחבות, גיפ-צו חלונות וגרמו גזק לרכוש עד שהמשטרה פיזרה אותם. איש לא נפגע ולא היו מעצרים.

עד כה נעצרו 40 סטודנטים ב-אלאזהר במהלך השבוע בעקבות 4 ימי התפרעויות של סטודנטים ש-דרשו את שחרור של סליימן חאג-אר סידון משפטתי המסיר לידן צ' רצה 7 ישראלים בסיני. המשר הזה סטודנט באוניברסיטה א' לפני ש-הגיעה. פסק דין במשפטו צפוי ב-שבת זה.

מקורות משטרתיים אמרו כי ה-מפגינים השמיעו גם ביום חמישי סיסמאות לתמיכה בחאסר וכינו אר-חו: „אהוב האל".

לזוג בנימין אוקרנט וביתו

ברכת מזל טוב נאמנה

להולדת הנכד

הצפה

ראש הממשלה נגד מתן חופש הצבעה לחברי „המערך" בשאלת „מיהו יהודי"

מתנגד בתוקף לתיקון החוק; עם זאת דוגל בכיבוד ההסכמים לשמירת „הסטאטוס-קוו"

מאת מיכה „הצופה"

ראש הממשלה שמעון פרס הביע את התנגדותו ההחלטה ל-תיקון החוק „מיהו יהודי" וכן שלל בצורה הדרמטית את ה-הצעות להעניק חופש הצבעה לחברי סיעת המערך בכנסת ב-נושא זה.

בתשובה לשאלות שהציג בפניו עו-רך „הצופה" בפגישה השבועית של יומת עורכי העתונים הדומים אמר: „מן הופש הצבעה יאפשר להפוך רוב למיעוט. חברי המערך גבוהו על ב-מים מצע השולל תיקון „חוק השב-בחוד. בכך ויתר בל אחד מהם על נושא זה בנושא מצפוני. איננו מת-ערבים בנושא הלכתי, אך דוגלים באחדות העם ויהדות בתפוצות, מבלי לקבוע קביעות שיסכנו את עתידן ו-יגרמו לקריעתו לגזרים".

לא שמע על הלכה הדפורסים

בהשיבו לשאלה אחרת שהציג ב-פניו עורך „הצופה" לגבי הלאמתם של קר-פורסים באה"ב להביר בי-לד שאביו הוא יהודי ואמו גויה ה-גיש פרס, בי מקובל עליו המוק ה-ישראלי הקובע, שיהודי הוא מי ש-נולד לאם היהודיה, או שנתגייר. עם זאת הוסיף שלא יוכל לו האם הת-ליטו הדפורסים באה"ב שיש לה-כיר גם בבן לאב יהודי. אך בהתאם לקו שלו, איננו מתפרר בעניינים ב-מלי אופי הלכתי.

ראש הממשלה נמנע להשיב על השאלה של עורך „הצופה": האין בהחלטת הדיפורסים באה"ב משום פגיעה חמורה באחדותו של עם יש-ראל.

בתייחסו לשאלות שהציג בפניו עו-רך „הצופה" בפגישה השבועית של יומת עורכי העתונים הדומים אמר: „מן תופש הצבעה יאפשר להפוך רוב למיעוט. חברי המערך גבוהו על ב-מים מצע השולל תיקון „חוק השב-בחוד. בכך ויתר בל אחד מהם על נושא זה בנושא מצפוני. איננו מת-ערבים בנושא הלכתי, אך דוגלים באחדות העם ויהדות בתפוצות, מבלי לקבוע קביעות שיסכנו את עתידן ו-יגרמו לקריעתו לגזרים".

אין להפעיל את הרכבל בחיפה

בהשיבו על בקורתו של ראש עי-ריית חיפה א. גורל בפגין הפעלת הרכבל, אמר פרס, כי הפעילה אינה צריכה להפציל אותו ולקומם בכך יהודים רבים. כדי להפעילו אפשר להעסיק 3 לא יהודים, הדבר יכול להעשות על ידי אחד מבני המלון. „אמרתי לגוראל, כי גם אבא חושש מסכים להעניק לבקשתו של בן גו-ריון לא להפציל את הרכבת התח-תית בשבת, אמר.

בהקשר זה הדגיש, כי בתחום הי-חסים עם הדתיים הוא רואה את ע-צמו בתלמידו של בן גוריון, שהתנגד לכפיה דתית. אך עם זאת דגל ב-סטטוס-קוו, בשיתוף בחוזר ישראל מגיוס לצה"ל ובשמירת כשרות ב-מיתקנים הממלכתיים, מלבד החזר שבות ברגשרות של המזנונ הדתי. „מדוע מדיבה לשם מריבה?, שאל ראש הממשלה, בהוסיפו כי אין ל-הפוך ויכוח לגימיפי לפילוג בעם, תוך פיצוד המבנה המשותף. „ו,ש להימנע ממלחמת תרבות, תוך החזת ומנאה — אמר.

לגבי הטרכז המורחני על הד ה-צופים, אמר פרס, כי המגיה לא ויעסק, משום שהרשיונות ניתנו ב-

(בזיר בעמ' 2)

יו"ר ועדות יגר ופריבס: שידוד מערכות והבראה

במכתב ידיר הועדות, יגר ופריבס, אל ידיר הוועה"פ של הפפ"ל הדתהמ"ל, דפאל ברנטן, נאמר:

בבר הבעבו את עמדתנו, על דעת שתי הועדות שבראשן אנו עומדים, כי אין מקום בשעה זו למעיים חדשים בהנהגת הדתנעה ובייצוגה בממשלה, כשהתנועה נמצאת בתיצומו של מפקד הצעירים, לקראת איחוד האמהנה הדתי-לאומי וקיום בחירות פנימיות לחזיזה ארצית.

אנו מעיינים בהערכה את הדתעה של ד"ר בורג במכתבו, אשר תמנו נתקבל על דעתן של שתי הועדות.

בהקשר זה מביעות שתי הועדות דעתן כי פנייתנו לד"ר בורג מקומים שיימשך ויצליח לזבא לשידוד מערכות והתהליכי הבראה ע"י הפלאת כוחות חדשים מתנועה, שלא הו אחראים לירידת כוחה ותיעוב המתנה, לתפקידי המכחיעות הייצוג של התנועה.

„ניו-יורק טיימס": בריה"מ עשויה לחדש בפברואר קשריה הדיפלומטיים עם ישראל

תתיר גידול ניכר בהגירת יהודים

ניו יורק (בטא—קיצ) — מקורות שונים מצטרפים על כך, כי מוסקבה עשויה לחדש בפברואר את קשריה הדיפ-לומטיים עם ישראל ולהתיר גידול ניכר בהגירת יהודים מ-ברה"מ. לישראל — על כך מסר אתמול ה„ניו יורק טיימס".

לדברי הדיווח נאמרו דברים ב-דוח זה ע"י דיפלומט סובייטי ב-שוויצריה, בפני נציג של ארגון היהודים אמריקאי.

בהמלך שיחה זו, אשר תוכנה נ-מסר לעיתון ע"י הרב ברוכן חיד, מראשי המרכז ע"ש שמעון ויזנטאל בלוס אנגלס, הביע הדיפלומט ה-סובייטי את הדעה כי הקרמלין יח-דש את הקשרים עם ישראל בחודש פברואר, לפני ועידת הפלגה ה-קומוניסטית של בריה"מ.

עוד מסר, כי תוכנה של השיחה נמסר לשגרירות ישראל בוושינג-טון, אשר אנשיה סבורים, לדברי, כי הדיפלומט הסובייטי לא היה משמיע דברים אלה לולא „הוראה מגבוה".

ישראל תגדיל הסיוע לפרוייקטים חקלאיים במצרים

(ידיעות—עתים") — פקידים ש-ראלים ומצרים ואתם בקהיר על הסכם של הגברה הסיע הישראלי לפרוייקטים חקלאיים במצרים.

המדובר בהסכם שהוקפא למשך 3 שנים בגלל הדרדרות היחסים בין שתי המדינות.

על פי הסכם זה תגיע ישראל סיוע שכזי לגידול ירקות באיזור המדבר המערבי של מצרים.

בפגישתו עם ראשי הסיעות הדתיות — ראש עיריית רמת-גן מבטיח לסגור האיצטדיון בשבת

ראשי „מכבי": המשחקים ייערכו כמתוכנן

ראשי הסיעות הדתיות בעיר-צה הגיעו רמה-גן נמכבו אמשון עם ראש העיריה אורי מסת ד-דרשו ממנו למנוע את קיום משחקי הכדורגל כאיצטדיון ה-מרכזי.

מי עכית ובסיה להתרגש בב-הן עם משפטנים באילו בצדדים לנקום, כדי למנוע קיום המשחק בשבת הקרובה.

חיים אינגרסיר, חבר הנהלת ה-עיריה, אמר, כי בפגישתו עם ראי-שי הסיעות הדתיות גילה מר ע-מת לא רק הכנה להבטחת שהלו אלא חוד ואמר שבב רבוהו לבבד את ה„סאבוטיקוד".

יצרין, ראש המכבי שבעון פרס הפנה בקשה נוספה אל ראש העיריה לפעול להפסקת המשחקים בשבת באיצטדיון המרכזי של עיר הגנים.

בינתיים הודיע ראש „מכבי" שי-קבלו וכיון על האיצטדיון, כי ה-משחקים יתקיימו כמתוכנן.

הוצאת סל"מן הפתיעה שוב!

„והגדת לבנך"

מהדורת ערוכה ומודרנית

פירוש פרשת שמות — שעבוד מצרים עמ"ד מדיש ומאמרי חז"ל

קריא להפליא ומעניין.

כותרות גדולות ומעוצבות — בתוכנות בדולי הדור

תן לילדיך ותופתע מהתעניינותו ודיעותיו.

מטען חבלה התפוצץ בכבר מלכי ישראל

פצועה קל ונזקים מועטים

בהתפוצצות במטען הבלה ב-רחוב פרישמן פינה אבן גבי-רול, ליד בבר מלכי ישראל ב-תל-אביב, נפגעה באיסן הל צעירה בת 27, אורית מצלא-זי מתל-אביב.

מומחי המשטרה סברו את קטע ה-רחוב לתגובה דרבו מריקות יסו-דיות מהשש למפגעים נוספים, ב-מקביל לזקנו שריידי המטען חוזר עברו לבדיקות במעבדות הבלים-ניות.

לאחר סריקה ראשונית נמתה ה-איזור לתגובה כחדש, הכשמרה פנתה הבנה בקריאה לציבור הלות צירות לכי חפץ השוד.

מוכר, אירעו בשבוע האחרון בי-ספר מקרים של הנחת בעבני הבי-לה באיזור הבכרו בתל אביב. ה-מטען האחרון בחבלה בתעים ה-קהילה בדמה אביב, שם הוטמן ה-מטען בתוך ביכר לחם עמוסה ב-שקית ניילון, המגדלת שערכה כי ריקות בוקר בבקום גילוה את ה-שקית והמשטרה ניטרלה את הפצ-צה.

תחזית מזג האויר

הגשם יגבר בסוף היום ובוא ה-אויר יצטנן בהדרגה בצונן הלילה. השקיף לשבת: בצונן הלילה.

הטמפרטורות: ירושלים 4 עד 10, תל אביב 8 עד 16, חיפה 11 עד 16, רמת הגולן 5 עד 9, נהריה 11 עד 16, צפת 3 עד 8, טבריה 9 עד 16, נגדת 7 עד 14, צפולה 8 עד 16, הכומרון 8 עד 12, יריחו 9 עד 18, עזה 10 עד 16, באר שבע 7 עד 14, אילת 10 עד 18 בצהרים.

נעצר חשוד ברצח החיילת הדס קדמי

חשוד ברצח החיילת הדס קדמי נעצר אתמול ע"י המס-מרה הזכא לפיה כמסבב השלום כמתח הקווה, שם הורה השו-מן שלי מיכן לקוצרו כשלוש זה ל-24 שעות בלבד, כדי לאפשר לפרקליטיו להתכנן לדיון בח-כן ומומרב בפרשה גורם עוטף ש-רפדי שהמדינה על המעצר לא יגיע אלין, הון מכיתון שיתכן שלהשוד אין יד בענין הדפדום עלול ל-פגוע מן.

השופט שלי פינן קבע כי אין עילה לאסור את פרסום שפו של החשוד, שכן על פי החומר שהובא בפניו אין עדיה מגיעה בחקירה אם השם יתפרסם.

שני אסירים בטחוניים נרצחו בכלא עזה

נחנקו על-ידי חבריהם לתא

2 אסירים בטחוניים המרצים עונש מאסר בכלא עזה נרצחו ביום ד' בלילה ע"ידיקה בהאבק.

דובר שירות בתי הסוהר סגן גוב-ד שמפון מלכא מסר, כי אתמול משך לשעה 6 לסגות ביקר נשמעה דעקה מכיתון אחד התאים בכלא ה-מרכזי בעזה. הסוהר התורן ההצע למקום וגילה באחד התאים 2 א-סירים בטחוניים שחדשים על ד"ר-ת ההא. הסוהר הפעיל את מערכת האזעקה של הכלא, פרץ את הדלת והעביר את השניים לטיפול רפואי, אולם לרופא צבאי שהוזעק למקום לא נותר אלא לקבוע את מותם.

מבדיקה ראשונה נראה כי הש-ניים נחנקו ע"י חבריהם לתא, ש-בו היו כ30 אסירים.

מבדיקה ראשונה נראה כי הש-ניים נחנקו ע"י חבריהם לתא, ש-בו היו כ30 אסירים.

בריה"מ עשויה לחדש בפברואר קשריה הדיפלומטיים עם ישראל

תתיר גידול ניכר בהגירת יהודים

ניו יורק (בטא—קיצ) — מקורות שונים מצטרפים על כך, כי מוסקבה עשויה לחדש בפברואר את קשריה הדיפ-לומטיים עם ישראל ולהתיר גידול ניכר בהגירת יהודים מ-ברה"מ. לישראל — על כך מסר אתמול ה„ניו יורק טיימס".

לדברי הדיווח נאמרו דברים ב-דוח זה ע"י דיפלומט סובייטי ב-שוויצריה, בפני נציג של ארגון היהודים אמריקאי.

בהמלך שיחה זו, אשר תוכנה נ-מסר לעיתון ע"י הרב ברוכן חיד, מראשי המרכז ע"ש שמעון ויזנטאל בלוס אנגלס, הביע הדיפלומט ה-סובייטי את הדעה כי הקרמלין יח-דש את הקשרים עם ישראל בחודש פברואר, לפני ועידת הפלגה ה-קומוניסטית של בריה"מ.

עוד מסר, כי תוכנה של השיחה נמסר לשגרירות ישראל בוושינג-טון, אשר אנשיה סבורים, לדברי, כי הדיפלומט הסובייטי לא היה משמיע דברים אלה לולא „הוראה מגבוה".

מבוא שנה לפטירתו של ראש הישיבה הדקר

הרב מרדכי חי לופן זצ"ל

תתקיים עצרת אזכרה והתעוררות

בבית הכנסת „אהל יעקב", רח' בן-יהודה 159 ת"א, ביום ראשון י"ז טבת תשמ"ו (29.12.85).

התחלת העצרת בשעה 4.00 אחה"צ בתפילת בנחה.

דברים לזכרו יישאו:

הרה"ג מרדכי אליהו, שליט"א, הראשון לציון
הרה"ג שלמה גורן, שליט"א
הרה"ג חיים דוד הלוי, שליט"א, הרב הראשי לתל-אביב
הרה"ג יצחק יודיביה פלבקין, שליט"א, הרב הראשי לתל-אביב

נעלה לקברו בדר הוויתים ביום שני י"ח טבת תשמ"ו (30.12.85) בשעה 2.30 אחה"צ.

אוטובוס יצא בשעה 1.00 מרח' רחל 3 ת"א.

ערב לימוד לזכרו

יתקיים ביום שני, י"ח טבת תשמ"ו (30.12.85) בשעה 8.00 בערב באיחוד בית ציון — חג הנוער הדתי, רח' בן-יהודה 80 ת"א.

משפחת לופן

מוסדות חסידי באבוב • ירושלים

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רחוב חגי 7, ירושלים

ברוך שהחינו והגיענו למועמד

חנוכת בית המדרש ומשכנם של מוסדותינו בירושלים

בהשתתפות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שיתקיים אי"ה, ביום ג', ד' שבט התשמ"ו בבית מדרשנו, רח' חגי 7, ירושלים

מודעה מפורטת תבוא

חנוכת הבית, ד' שבט התשמ"ו

המרכז לתרבות ולהסברה המפ"ל — הפחמ"ל

ועדת המפקד והבחירות המרכזית, המפ"ל — הפחמ"ל

מפגשי הסברה למפקד

- יום שלישי י"ח טבת תשמ"ו (31.12.85)
  ירושלים — מיפגש מסבירים — בהשתתפות: הרב יהודה פליקס, עו"ד ישעיהו פריבס ושאול יהלום
- יום רביעי כ' טבת תשמ"ו (1.1.86)
  תל-אביב — מיפגש „אמונה" — בהשתתפות: הרב יהודה פליקס
- יום שני כ"ה טבת תשמ"ו (6.1.86)
  חיפה — מיפגש מסבירים — בהשתתפות: הרב יהודה פליקס, עו"ד ישעיהו פריבס ושאול יהלום
- יום רביעי כ"ז טבת תשמ"ו (7.1.86)
  תל-אביב — מיפגש מסבירים — בהשתתפות: עו"ד ישעיהו פריבס, ד"ר יהודה בן-מאיר ושאול יהלום
- יום ראשון ב' שבט תשמ"ו (12.1.86)
  רחובות — אסיפת הסברה בסניף המפ"ל. בהשתתפות אברהם שטיין

המרכז לתרבות ולהסברה — יחד עם יתדת הבחירות המרכזיה פונים לחברים ולאוהדים לסיע להצלחת המיפקד. ולארגן מיפגשים יחוגי בית לחסברת חשיבות המיפקד ואופן ביצועו.

המובנים לכך — יפנו לצוות תאום למרכז לתרבות ולהסברה במפ"ל ובפחמ"ז (טל. 03-452178 ; 03-440316 ; 03-444151). או לועדת הבחירות המרכזית, טל. 03-446793.

ביום ראשון י"ז טבת תשמ"ו — 29.12.85

תתקיים אזכרה לזכרו של יקירנו

ד' **יוסף** בן-מנחם **וינר** ז"ל

העליה לקברו בבית הקברות הישן בחיפה בשעה 15.00, ואחרי כן **אזכרה** בשעה 16.00, בבודעון הנוער האזור הדתית לאומית בחיפה, הר הכרמל, רח' ירושלים 27, חיפה.

ליומד משנתו: א. צבי נבוקין

דברים לזכרו של הבנה: מר שמואל פרבלר

חלוקת מלגות ע"י הנהלת הקרן מיוזר המרכז לחינוך דתי: מאיר הלברטל

כל חברים, ידידיו ומוקיריו וכרו של המנוח מוזמנים להשתתף

אהיו:
יואל ויקר — המרכז לחינוך דתי — הנהלת הקרן

ישיבת בני עקיבא נתניה

קרן מילגות „שיח יצחק" ע"ש

הרב יצחק לביא זצ"ל

בהזאת מעמד שבוע לפעילותו של יקירנו בנוגע הרבנים הקדוש

שמואל יצחק לביא ז"ל

בגוש עציון

נהבנס בע"ה בבית המדרש של הישיבה לליכוד תורה בצרמי לזכרו ולעילוי נשמתו, ביום שלישי י"ט בטבת תשמ"ו (31.12.85).

סדר הלימוד:

- לימוד עצמי בשעה 15.45.
- שיעור בהלכה בנושא:
  שני המקודה למצווה „שבון אדם לחבריו".
  ע"י הרב אברהם שרמן שליט"א, דיין בהר"ד הרבני בת"א, בשעה 16.15.
- לימוד משניות — תפילת ערבית.

בן ביום עליה לקברו בבית הצלמין הצבאי בקדיה מאיר בשעה 3.30 אחה"צ.

תנבודה הצא מרח' יהודה הנביא פינת מזהליבר בני ברק, בשעה 2.30.

בית הישיבה — המשפחה

אמונה

תנועת הנוער הדתית לאומית

ביום הזכרון השביעי לפטירת

הרבנית שרה הרצוג ע"ה

נשואה הקולבית הראשונה של הנוקמנו

נקיים אי"ה ביום ראשון י"ז טבת (29.12.85) —

טקס חלוקת מילגות

לתלמידות רשת מפעלי החינוך של אמונה. מקרן המילגה ע"ש הרבנית שרה הרצוג

הגב' אורה הרצוג — רעית גביר הדינה ישראל תכבד את הטקס בנוכחותה

הטקס יתנהל בכפלת „אמונה" בירושלים, דרך בית לחם 104 בשעה 11.00 לפנה"צ.

עליה לקברה של הרבנית שרה הרצוג ע"ה תערך באותו יום בשעה 3.30 אחה"צ בבית הצלמין בסנהדריה.

שני אסירים בטחוניים נרצחו בכלא עזה

נחנקו על-ידי חבריהם לתא

2 אסירים בטחוניים המרצים עונש מאסר בכלא עזה נרצחו ביום ד' בלילה ע"ידיקה בהאבק.

דובר שירות בתי הסוהר סגן גוב-ד שמפון מלכא מסר, כי אתמול משך לשעה 6 לסגות ביקר נשמעה דעקה מכיתון אחד התאים בכלא ה-מרכזי בעזה. הסוהר התורן ההצע למקום וגילה באחד התאים 2 א-סירים בטחוניים שחדשים על ד"ר-ת ההא. הסוהר הפעיל את מערכת האזעקה של הכלא, פרץ את הדלת והעביר את השניים לטיפול רפואי, אולם לרופא צבאי שהוזעק למקום לא נותר אלא לקבוע את מותם.

מבדיקה ראשונה נראה כי הש-ניים נחנקו ע"י חבריהם לתא, ש-בו היו כ30 אסירים.

דובר שירות בתי הסוהר סגן גוב-ד שמפון מלכא מסר, כי אתמול משך לשעה 6 לסגות ביקר נשמעה דעקה מכיתון אחד התאים בכלא ה-מרכזי בעזה. הסוהר התורן ההצע למקום וגילה באחד התאים 2 א-סירים בטחוניים שחדשים על ד"ר-ת ההא. הסוהר הפעיל את מערכת האזעקה של הכלא, פרץ את הדלת והעביר את השניים לטיפול רפואי, אולם לרופא צבאי שהוזעק למקום לא נותר אלא לקבוע את מותם.

מבדיקה ראשונה נראה כי הש-ניים נחנקו ע"י חבריהם לתא, ש-בו היו כ30 אסירים.

נעלה לקברו בדר הוויתים ביום שני י"ח טבת תשמ"ו (30.12.85) בשעה 2.30 אחה"צ.

אוטובוס יצא בשעה 1.00 מרח' רחל 3 ת"א.

ערב לימוד לזכרו

יתקיים ביום שני, י"ח טבת תשמ"ו (30.12.85) בשעה 8.00 בערב באיחוד בית ציון — חג הנוער הדתי, רח' בן-יהודה 80 ת"א.

משפחת לופן

מאגר מידע לאומי

هكذا من الأصل

על המצפה

בטחה, או סתם תרגיל?

הבטחת הרוק המכונה הגדולה הדרושה לתיקון חוק הכבוי, לקבוע בצורה חד־משמעית, כי יהודי הוא כל שנולד לאם יהודיה, אי־סנגוריה עליבי ההלכה — הורדה מהדש מסדר־יום כל הסכנה. הפעם, לא בתקבות הבטחה, אלא עליבי ולמתם כדי שמצעים יהיות את הדיון, כדי לאפשר לחברי כנסת להצביע על פי צו מצפונם — בטוחרים מסבלי הכפיה הפרטית.

תפארת זו של הרגע האחרון היא פועל יוצא של הסכנה קרובות שהתרגנה עם גורמים מפורסים ב„מערך" לאפשר לחבריו הצבעה באופן חופשי בנושא הנוגע לדתי ישראל.

עם זאת, הדברים לוקים בפרופיל. לפניכם שתי בירורות: שהיה מדברת על הסכם בין שתי תפיסות העולם — הבעדך הליברלי — להצעת „חוק הדיון בכנסת בעת הדיון בכנסת בתיקון חוק „מיהו יהודי". לעומת זאת הגדיקה הכנה מבחירה שלא מדובר בכל בהוסף הצבעה בכל הלבר חוקיקה, אלא בארכוך הרבעמה הבעדמם לדיון המרובר בכנסת הנה, בלא כל הסתייגות לגבי תפיסה, בכלים אחרות, מדובר ב„תרגיל פרלמנטרי" בארי הדיפסבר, כדי להבטחרר מלתן הפעלנות הדתיות בבי דון. בלא הבחיל עכבר ארבר אי עצב על־ידי הבכסה.

בדרגת הבטחת חוק כאוברה בהבצעה כרוכית צריכה לעבור את כל כלבר הקריאה, את כלבר הקריאות, כולל דיון מוקדם בוועדה הבכנסת.

אם אנבן זאת מהוכחה כל בפלגות העבודה, הרי ניים בה לבטחה אי־הארכון בהגרסה שיתא אגודת ישראל בכנסת בגרסת האוגרוגרגה הפורמלית, ה„אנוהה" קבעה כלל חדש מחייבו הפולרים לבין נתנן להבעיע באכסלה ולהרגאר בקואליציה.

הבטח בעבה הבעבר להעניק הופש הצבעה באיפן הדיפעבי פרוגרה הכלים „בם בפתיים" תוך סיכול מראש של אחוון הסיבויים לדיון הדון בכאלת „מיהו יהודי".

עצם הבטחה להעניק הופש הצבעה ראויה לציון, אימתי — אם הבציעים אינם מגבלים אותה כראוי, אם בי מבחינה ענינית אף היא סעונה בדיקה. פן זו תפתח פתח בסיבת ה„לגיטי" בפני אלה הבתנגדים לתיקון הבוק, אך מבעמי בכמבת ביתנים כיונים לקבל על עצמם את הדין, ברגע בחלל על הופש הבצעה, הם יראו את עצמם בני חורין לנהוג בראוה נפשם, ובביון בבר מוקדם עוד לברך על הבוגבר.

דאי בארן בתן אין רבריי האחרון בכנסת — בפריטה הדך לתיקון הבוק „מיהו יהודי", בכלב הן, לא נותר אלא לרבום לבנינו בי עוד ניסיון לתיקון הבוק נפתיים ללא הבאות. הפעם, מתוך הבכנה הדדית לדעת את העיכות, כדי לאפבר לבדדים לחיבור בחדר.

איך אבר הבכם בבדם: „אין חדש תחת הבכבש, כה ידוה הוא ביחיה". גם בהבדברות אין בסום חדבה. יוסיף לדבר ולהדבר הבצעת הבוק בעניין „מיהו יהודי" ספק אם תבצא את הילונה בבבינות חדרבות ובדרך בהפולמיקאים מנהלים בפרטה זו. אחר זאת גם יאה הבמבלה במעון פרם, בבבגדת בבבגבה בם מרבי הבינוגבים, הוא בלל בתוקף תיקון הבוק. לא זו בלבן אלא אף בולל מתן הופש הבצעה להברי בבלבנו בבנדון. מבלבת העבודה — הדגיש מר סמעון פרס — תמנע תיקון הבוק „מיהו יהודי". אם בן, מה מאירע הבטע בבכנסת ארבו אלא תרגיל ולא בל כך כבריב.

המתנגלים לחינוך הדתי־לאומי

נאמני הזרם הדתי־לאומי קובלים על קיפוח משווע מצד הממשלה. בהודעה שפרסמו נאמר בין היתר: בעוד כאבוד הנוגד הפרדי „מפים יהודיים" למוסדות חילוניים הוא מוסיף להקפיא את הכספים שהוקצבו למוסדות היבוך דתיים־לאומיים למרות שלגביהם אין עוררין שהם עונים על קריטריונים ברורים וחדי־משמעיים, בדרישה היוצע הכספים לממשלה.

יתר על כן, לפי הדעתם, לפחות שלושה מבודדים ממדיל־תים: חתנים, הדינוך הדתי העבודי, מוסן האחרון, הקצבות מהחדרת למוסדות בינים, בלא לחתחשב בקריטריונים, ואילו בלפי הדינוך הדתי־לאומי הם מוסיפים לטרוג ביד קמוצה ומקפחת כאחד.

ראוי לציין בהרף הבטחות הוחזרות ונשנות למחוק את הגרבא — הקרפה נמוכן.

מסתבר בגם ראה הממשלה אינו ממהר להפעיל את הסמכו־תי בנידון, לפי כנגע עם פרסום הודעה על הפסקת ההקצבות למוסדות תרבות חילוניים, לא חלפה מחחלטת שר האוצר, להקפיא את הכספים המתוקצבים ל„תרבות ואמונות לעם" ומכו־ון פרס התעדב באופן אישי, לצידו של שר הדינוך בדי להבטיח עד שר האוצר לחזור בו מהחלטתו. נראה אישוא ראם יה דבון לפיתר כפיה אין צורך הכהתין ימים רבים. מצלחים להתגבר אפילו על בעיות מבפסיות מבובות. בגון חוות דעת של הדינוך הבבפסי המתנה חלוקת הכספים לפי קריטריונים ברורים.

לאור האמור, יש יסוד מוצק לטענות הקיפוח שהעלו נאמני הדינוך הדתי־לאומי. הקיפוח הוא כפול, מצד אחד לעומת הפמוותות והאגודות הפוסקות בתרבות חילונית ומצד אחר בהשוואה למוסדות דתיים שהיבובם אינו עומד בקריטריונים הדתיים הרגילים. המוסדות הללו מוסיפים לעמוד בראש סולם הנהנים. דווקא, הדינוך הדתי־לאומי נשאר קרבן מדיניות הקיפוח של הממשלה ושרי הדבר.

יש נציגי הדינוך הדתי־לאומי בממשלה ובכנסת לדרוש מרמה את קולם נגד מדיניות זו. אין להעלות על הדעת עותפות בקואליציה בכל בלה רעוה ע„ה בלפי ביטוי שנציגיו מסתתפים ותומכים ללא סייג בממשלת האחדות הלאומית.

לא עוד בידודים דורכים לפתרון בעיה זו, אלא החלטה ברורה הדי־משמעית מצד ראש הממשלה הדרים הנוגעים בדבר לבים קץ לקיפוח הדי־לאומי בי

יש להסיר הרפה זו מהנ... ... ב...קרם!

מול הסחטנות השיעית

הרגה המתרגש שבוצע הבטע בבירות, עם הרצאתו לתורג של הדיבר חיים כהן הראלה שנהפך הד עם עוד מבה יהודים לפני כתבה, הדגים על־ידי אחד הארגונים הבריעים הבריבים חיים למקר את תכומת הלב לסכנות הארבות הראלה הדתית בלבנון. הרוצחים הבריעים בסבדים את בבלה הרגה בגמול על הבדרים הבשיעים הבסוכים הרצועת הבטחון. מובן שאין בוה כדי להפחית מ־ הוקדת הבעבה. על אחת כמה וכמה בגודל הסכנה המאיימת על יתר בני הבדוגה ההדדים הבחוקים בידי הרוצחים הבריעיים.

בהתבטאות זו ראוי לציין בלאחריגה נברה דם של הקיצו־נים הבריעים בלבנון. לפי הדיווחים הם יהדו דרוגה הבחלו בהבהרים על אזורים הבסוכים לרצועה. הבטחון. בסבתם הא: על הבריעים להתרגל לקראת הבריחה נגד ישראל ולעלות על ירושלים, בדי לבחרה בידהם של העיניים.

אין זו הפעם הראשונה בארגוני הבלה בריעים הוזרים על בסבה זו. בבר זאת אין להקל ראש. בפרט שבדוכר בארגון בעבי קיצוני הבתה להבפעתם הבירה של הראשלות בארגון.

הרגה הראם של הבריעים הקיצוניים בקידמו מלחמה נגד בתהדים בבתבאת בין היתר בתוכניתם הבסנית להפוך את בדרגי הקהילה היהודית בלבנון לבני ערובה. דבר זה עלול להגביר את סחטנותם מלפי מדינה ישראל. בזמן האחרון, אף עבו ניסיון בבריון זה, הם הפגו דרישה לבחרר מאות בחבלים בעבים הבעורים ברצועת הבסחון תוך איום בבאם עבייתם לא תיבנה ובבה מנהל הבסנה המאיימת על יתר בני הבדוגה ההדדים הבחוקים בידי הרוצחים הבריע

הצופה

מוסף של שבת

שדולה ושתדלניה /

מאת נושה אישון

השדולה הדתית שקמה בכנסת בקול רעש גדול נפחה את נשמתה בקול דממה דקה. היא מצאה עצמה שדודה על־ידי אחד ממרכיביה. אגודת־ישראל, כטענת אחד מראשיה „אנוסה על־פי הדיבור", החליטה להגיש הצעת אי־אימון במסש־לה, בלא להתחשב כלל בכך שבל יתד מרכיביה של השדולה הדתית סבדו כי השעה איננה כשרה לנקיטת צעד קיצוני זה. לא זו בלבד, אלא העלאת הנושא מעל במת הכנסת למחדת הקמת ועדת השרים שהוסמכה לטפל בבעייה המורמונית — שכדה יוצא בהפסדה.

בלא להיכנס לעצם הבירור: סדוע נאל־צה אגודת־ישראל לנקוט צעד זה, דבר אחד ברור, ששם שמים לא נמצא מתקדש, גם לא כבוד היהדות הדתית התרומם מעלה מעלה.

היה זה תיזיון קשה לראות שראש סיעת אגודת ישראל עולה על הבמה כדי להגיש הצעת אי־האימון שלו, שהרי הכל ידעו כי הסיעה המציעה אי־אימון אינה מוכנה לשלוח ספר סריוות למסשלה אף שאין לה אימון בה. אמנם ראשי „האגודה" ביקשו לתרץ בקין טעמים את הצעד שנקטו, אפילו כתוספת דברי חנופה לראש הממשלה שמעון פרס שלא הוא עמד בראש ממשלת ישראל בשעה שנעשתה הבטלה אמורגנית בישראל. בכל זאת לא היה בדברים אלו כדי לסבר את האוזן, ודאי וודאי שלא היה בהם כדי לשכנע את הציבור שכל מעשיהם של המציעים הם לשם שמים.

אילו היה לזם לראשי אגודת ישראל האומץ לפרוש מקואליציה המסתלמית — גיזא, אז ייתכן שאפשר היה לחרץ את הבעיה מעשיתם. ברגע שלא עשו כן, אלא פתחו בכנסת דף חדש של פוקסנות כפולה: אי־אימון לחוד וקואליציה לעצד, לא נותר אלא להצטער על מעשה זה, במיוחד נוכח העובדה שזה פגע בצורה קשה בדימוי של הציבור הדתי שהפך ללעג ולקלס בעיני המצוקקים הישראלי.

הציבור הדתי, אפילו אם הוא מצוי בעמדה תומכת בזרים הפוליטיים הישראליים, אינו נותן את דעתו להבדלים הדקים. המפרידים בין הארגונים והמפלגות הדתיות. יתידה־כוח, אפילו הללה שמצויים בדיעותיהם הפוליטיות, לרוב אינם מוכנים להבחיל בין המפלגות הדתיות ושטעמי נחות המדיעים להציג את הדתיים בראי פקים כקולקטיב אחד.

והכיתון שכך: מה שאירע השבת בכנסת אינו מצטמצם לסיבת הנציגים שהבריה הלכו הפעם יחדיו: זה נוגע לציבור הדתי בכללותו ואף מחייב אותו לשרוך השבון גפש נוקב כדי לתקן את מעשיו בפתיח.

השדולה הדתית שקמה בכנסת האתת־עשרה אמורה היתה לפתח ציון חדש בהיערכות הפוליטית של הציבורות הדתית המאורגנת: לפרק במידת האפשר את המחיצות המבדילות בין הפלגות הדתיות, כדי לפעול בכצה אחד ובכוח גדול ומשפיע בנושאים הנוגעים לדמותה ולאופיה. היהודי של מדינת ישראל. מסתבר שהיי אלה הקמת שהא. הפגנות גבוה על האחדות. גם אם פה ושם הצליחו לקיים ישיבה משותפת של השדולה הדתית הרי שמאחורי הישיבה, הרי שפעלו בדרך שהעלגים, כתאגים לקבוצתם המצומצמת בלבד וממילא מפקידים את המאבק של כלל היהדות הדתית, שלשמו קמה השדולה. השבת, כאמור, הגיעו הדברים לשיאם. השדולה סיימה את תפקידה בצורה לא כל כך מכובדת, ובאותה הזדמנות הוכח, כי צדקו אלה שהטילו ספקות בעצם הקמתה.

פשוט, הדמויות לא נשתנו במפה הפוליטית הדתית, רובן העדיפו ככל הנראה את הפנקסנות הכפולה: מצד אחד — חכדות בשדולה ומצד אחר שתדלנות טולו...

ארן ספק שכתוצאה מזה — הציבוריות הדתית והאיגמרסים הדתיים שלה נפגעו בצורה קשה ביותר.

הלפה כשנה וחצי מאז כיגון ממשלת האחדות הלאומית ועד עצם היום הזה לא ידשם כמעט אף אחד מהסעיפים בהסכם הקואליציוני שנחתם עם הקמת ממשלת האחדות הלאומית. הכל נשאר על הנייר. ההבטחות בעל־פה סניתנו, אף הן לא כוצעו. התקיימה כאן אמירתו של אחד מראשי מפא"י בימים עברו והיא גם כך בכרך בממשלת ישראל, שאמר: מה, גם להבטיח אסור?

הציבוריות הדתית משופעת שפע רב של הבטחות, מצד ראש הממשלה והוא ראש המערך ומצד ממלא־מקומו הקבוע המצפה לדוטאציה הוא ראש הליכוד.

אכן, נתברכנו בהבטחות בשפע, לא כן בכל הקשור במעשים, למרות שראשי שתי המפלגות המזלולות שתברו יחדיו משתדלים ליצור לעצמם דימוי חיובי בכל הקשור בויקתם למורשת היהדות. אחד מהם מקפיד לכבר בישיבות ובבתי־כנסת, תכוש כיפה לראשו ומפסם כפעם מתיישב ליד ספר פתוח כדי ללמוד עיקרי היהדות; השני אף הוא נושא ביפה בכיסו לכל עת מצוא כדי לרצות את שותפיו הדתיים. בכל זאת אין זה מפריע לשתי המפלגות המזוזרות אחרי המפלגות הדתיות ללעוג עליהן, מלוא הפנים. כך בגג הקבוע גם שר האוגרגיה שהשיב בשם הממשלה על הצעת אי־האימון שהגישה סיעת אגודת ישראל. הוא חרץ את לשונו לא רק נגד הסיעה המציעה אי־אימון אלא נגד כל המסגרת הדתיות, ברצותו להוכיח שבעצם הן אשר־נתנו ביקשו לתרץ בקין טעמים את הצעד שנקטו, אפילו כתוספת דברי חנופה לראש הממשלה שמעון פרס שלא הוא עמד בראש ממשלת ישראל בשעה שנעשתה הבטלה אמורגנית בישראל. בכל זאת לא היה בדברים הללו כדי לסבר את האוזן, ודאי וודאי שלא היה בהם כדי לשכנע את הציבור שכל מעשיהם של המציעים הם לשם שמים.

אילו היה לזם לראשי אגודת ישראל האומץ לפרוש מקואליציה המסתלמית — גיזא, אז ייתכן שאפשר היה לחרץ את הבעיה מעשיתם. ברגע שלא עשו כן, אלא פתחו בכנסת דף חדש של פוקסנות כפולה: אי־אימון לחוד וקואליציה לעצד, לא נותר אלא להצטער על מעשה זה, במיוחד נוכח העובדה שהה פגע בצורה קשה בדימוי של הציבור הדתי שהפך ללעג ולקלס בעיני המצוקקים הישראלי.

הציבור הדתי, אפילו אם הוא מצוי בעמדה תומכת בזרים הפוליטיים הישראליים. אינו נותן את דעתו להבדלים הדקים. המפרידים בין הארגונים והמפלגות הדתיות. יתידה־כוח, אפילו הללה שמצויים בדיעותיהם הפוליטיות. לרוב אינם מוכנים להבחיל בין המפלגות הדתיות ושטעמי נחות המדיעים להציג את הדתיים בראי פקים כקולקטיב אחד.

והכיתון שכך: מה שאירע השבת בכנסת אינו מצטמצם לסיבת הנציגים שהבריה הלכו הפעם יחדיו: זה נוגע לציבור הדתי בכללותו ואף מחייב אותו לשרוך השבון גפש נוקב כדי לתקן את מעשיו בפתיח.

השדולה הדתית שקמה בכנסת האתת־עשרה אמורה היתה לפתח ציון חדש בהיערכות הפוליטית של הציבורות הדתית המאורגנת: לפרק במידת האפשר את המחיצות המבדילות בין הפלגות הדתיות, כדי לפעול בכצה אחד ובכוח גדול ומשפיע בנושאים הנוגעים לדמותה ולאופיה. היהודי של מדינת ישראל. מסתבר שהיי אלה הקמת שהא. הפגנות גבוה על האחדות. גם אם פה ושם הצליחו לקיים ישיבה משותפת של השדולה הדתית הרי שמאחורי הישיבה, הרי שפעלו בדרך שהעלגים, כתאגים לקבוצתם המצומצמת בלבד וממילא מפקידים את המאבק של כלל היהדות הדתית, שלשמו קמה השדולה. השבת, כאמור, הגיעו הדברים לשיאם. השדולה סיימה את תפקידה בצורה לא כל כך מכובדת, ובאותה הזדמנות הוכח, כי צדקו אלה שהטילו ספקות בעצם הקמתה.

בעת הדיון במליאת הכנסת הנצעת אי־האימון של אגודת־ישראל נפערה תהום עמוקה בין הכוחות הדתי לבין יתר המפלגות המיוצגות בכנסת. המסאיב הוא שחילוקי הדעות לא הנסמכו במישור הדיוני. הם הגיעו מלחים קיומנות של בוז ולעג כלפי הציבוריות הדתית המאבקת.

דרוש, כאמור, חשבון נפש בנמהה הדתי כדי להיערך כראי לקראת ימים יבואו. והימים אשר לפנינו יהיו. קשים לאין־שיעור מאלה שאנו עוסקים בהם עתה.

אם הציבוריות הדתית תוסיף להתפיע בדשותם של שותלנים לא רק שלא תצליח להגיע להישגים בתחומים החיוניים ביותר לקיומה של מדינה יהודית שאיננה מנותקת מטבריה היהודי המפוצר, אלא אף צפויה היתדרדות נוספת שבסופה תופיע מדינת ישראל כמדינת־מלאת להלוסין מערכה היהודים.

כדי לעמוד בסכנה זו על הציבור הדתי לזקוף את קומתו. לא ללכת בדרכי שותלנים אשר בדרך כלל התחנכו על הנוסח ל„פרץ", אלא לשאת בגאון את דגל היהדות, למען ידעו סלם כי מדובר בציבור הנאבק על עקרונות שלא ניתן לוצרים בהקבצות יתודיות...

המבחן של הציבור הדתי בשמירה של הייחוד הדדישות שהעלו. גם לא דאגו מראש לביצוען. היחמצו צעות כרשר גדולות לתיקון תוקים תוגיעים לשרשי היהדות. בגון זו עם כינון ממשלת בנין בשנת 1977. שבלעדי תמיכתן של המפלגות הדתיות וכל אחת מהן בנפרד היא לא היתה קמה. היהדות הדתית הגיעה צל פנש ככף את הבלטון ל„ליכוד" כלא בל תמורה ממשית בתחום החקיקה הדתית.

הסיחו את הדעת בהעיקר. בעיקום זה עסקו בדברים טוליים, בעם כל חכיבוהם אינם עומדים במבחן, הכערכה בהיהדות הדתית מצוה לעמיד בה.

כל הדרשנים בכנסת האחת־עשרה של היהדות הדתית ריק. המטאמום־קו אינן קיים עוד. אנו עדים לברסום בו כמעט יום־יומי. הכסת כתחילת בראש חצות; הפעילות הכיסיגדית אינה בעצרת; סדרי הכשרות פגומים כיותר; בעבדם של בתי־דין הרבנים טרם מצא את תיקונו; חוק השבות. מציקרו למגרו הסתגותם של בני גבר אל תוך העם היהודי, לא תוקן עד עצם היום הזה.

הרשימה ארוכה. היא נוגעה לכימשל המרכזי וכן לרשויות המקומיות; היא בולטת בתחום החינוך והחברה — בכל.

ולאור זה עולה השאלה, מה יתרון למחנה הדתי מכל עכלו בשבתו בקואליציה. יש אמנם מרפנים כי קל יותר להשפיע „מבפנים" מאשר מעל ספסלי האופוזיציה. אולם, מאשר בחנים את כוח השפעתו של ציבור זה עם מבפנים לא צריך מחשב כדי לערוך השבון של רווח והפסד בין שותפות בקואליציה לבין היכצאות באופר ציבור. החשבון פשוט מאוד: הישגים — אין!

מכל מקום בכל מה שנוגע לעיקרי היהדות — שפרנסי הקהלות הדתית מגלים עניין בהם, המאזן עוזה לתלמין אך אין בזה כדי להצדיק את תוסר המעש והחיגגים בתחומים הפקרוגים.

וחזו, כפי שציינו, הפעל יצא של השתדלות הציבוריות הדתית נגועה בה.

בזמים מבלבתים, במדינה שכל יהודי וחייב לראות את עצמו כבן תורין אינה דרושה שתדלנות — דרושים בוח הסברה ושכנוע; דרושה יכולת לעורר אימון בציבור שכל מה שאותה דורש, הגך מתכוון לו ברציות.

את המאבקים יש לנהל בדרכי נועם אך עם יאת בתקיפה; כתוך יהם של דרך ארץ, אך בזקיפות קומה.

„היהדות הדתית המאורגנת והמפלגות לסיעות ותת־סיעות בעת ובעונה אחה אינה נהנת כך. יהדברים טופנים אל כולם, בלא יוצא מן הכלל, אם כי אגודת ישראל בהתנגוותה היא אשר הגדישה את הסאה. הם ישתמים גם בלפי פנים — כלפי המחנה הדתי לאומי, בלפי ש"ס, „מוחשה" לשני פלגיה — כלפי מלם, בולנו מצווים לערוך השבון נפש, מאר מכל האפשר, כדי להציל את כבוד היהדות הדתית המאוחל ברבים.

הדרון שנערך השבת בכנסת בעקבות הצעת אי־האימון שהגישה סיעת אגודת ישראל, צריך להוליך אך אחדים במחנה הדתי כולו. צליח לשים סך לשתלנות מחוצה של ציבור זה לזקוף את קומתו ולפעול מתוך נאון יהדי כיאה ליהודים שהופקד בידיהם דגל היהדות. צליחם לשמור עליו מכל משכר ולשאת אותו ברמה.

זוא אחד המחנים הגדלים ואולי האחרונים ליהדות הדתית כדי להצליח במעבדה הגדולה על דמותה וצלמה היהודי של מדינת היהודים.

שעת מבחן הגיעה, אל נחמצנה!

ישראל חוזרת ליבשת אפריקה

ראש הממשלה בשיחה עם נשיא חוף השנהב בפגישתם בזיגוזה בה הודיע על חידוש היחסים הדיפלומאטיים

מאת יעקב אדלשטיין

חידוש היחסים בין חוף השנהב לבין ישראל מעלה שוב את בעיית יחסי ישראל אפריקה. עם ניתוק היחסים ב־73 התברר שלמרות החזירה הישראלית ל־אפריקה, שהיכתה שורשים, יש עדיין ל־ערבים השפעה חזקה במדינות אלה.

לאחר ניתוק היחסים החלה במשרד החוץ, שעם חידוש היחסים תינקט מדיניות אחרת ב־אפריקה. לא עוד שיבוץ נציגים ישראליים בכל מדינה ומדינה באפריקה, אלא רק במדינות חשו־בות בדרה הבינלאומית. כמו־כן החלט שלא להחזיר למדינות אלה נציגי אינטרסים, אלא רק אם הכדרנות הדדנה בפובכיו על חידוש הקשרים עם ישראל.

הניתוק ותוצאותיו

הניתוק היה לאחר מלחמת יום הכיפורים, כאשר צהיל עבר את תעלת סואץ וכלש לאר־מת אפריקה. מצרים, שהיא חברה בארגון מדי־נות אפריקה, לחצה על הארגון לקבל ההלטה על ניתוק יחסים עם ישראל של כל מדינות אפריקה. רוב מדינות אפריקה לא היו שלמות עם ההחלטה אבל נאלצו לבצע אותה. רק בדר־נות זעירות הנהנות לחסות דרום אפריקה הצי־זו לכרוך ההחלטה הארגון ולא ניתקו את היח־בים. ההנהה היתה שמדינות אפריקה הכרכיות תחדשנה את היחסים מיד עם שוך המשבר. אבל מדינות אלה חשבו מהגוכת מדינות ערב. כמי הטלת הרם אז במעבי מיוד, ואף אחת מהן לא הסכימה לחדש את היחסים. לעומת זאת הם המשיכו לקבל סיוע מכני ישראלי ליקיים קבר מסחרי, וק לא הידוש יחסים באו־פן פורמאלי.

נשיא חוף השנהב, הופואה בואני, שנחשב לידיד הגדול ביותר של ישראל באפריקה, הסיס לחדש את היחסים עם ישראל. הוא לא רצה להיות הראשון, בוודאי לא היחידי.

כמעט כדי שמה היו נכיכות פגישות של אר־שים רמי בעלה מישראל עם הופואה כזיבי מדינות, אבל שום דבר לא יצא מפגישות אלה. הוא היה בחרץ אה אי חידוש היחסים בניגוד של הכתנה להחמנת מתאימה. אבל ד' לא באה.

נשיא חוף השנהב, הופואה בואני, שנחשב לידיד הגדול ביותר של ישראל באפריקה, הסיס לחדש את היחסים עם ישראל. הוא לא רצה להיות הראשון, בוודאי לא היחידי.

כמעט כדי שמה היו נכיכות פגישות של אר־שים רמי בעלה מישראל עם הופואה כזיבי מדינות. אבל שום דבר לא יצא מפגישות אלה. הוא היה בחרץ אה אי חידוש היחסים בניגוד של הכתנה להחמנת מתאימה. אבל ד' לא באה.

הרשימה ארוכה. היא נוגעה לכימשל המרכזי וכן לרשויות המקומיות; היא בולטת בתחום החינוך והחברה — בכל.

ולאור זה עולה השאלה, מה יתרון למחנה הדתי מכל עכלו בשבתו בקואליציה. יש אמנם מרפנים כי קל יותר להשפיע „מבפנים" מאשר מעל ספסלי האופוזיציה. אולם, מאשר בחנים את כוח השפעתו של ציבור זה עם מבפנים לא צריך מחשב כדי לערוך השבון של רווח והפסד בין שותפות בקואליציה לבין היכצאות באופר זיקיה. החשבון פשוט מאוד: הישגים — אין!

מכל מקום בכל מה שנוגע לעיקרי היהדות — שפרנסי הקהלות הדתית מגלים עניין בהם, המאזן עוזה לתלמין אך אין בזה כדי להצדיק את תוסר המעש והחיגגים בתחומים הפקרוגים.

וחזו, כפי שציינו, הפעל יצא של השתדלות הציבוריות הדתית נגועה בה.

בזמים מבלבתים, במדינה שכל יהודי וחייב לראות את עצמו כבן תורין אינה דרושה שתדלנות — דרושים בוח הסברה ושכנוע; דרושה יכולת לעורר אימון בציבור שכל מה שאותה דורש, הגך מתכוון לו ברציות.

את המאבקים יש לנהל בדרכי נועם אך עם יאת בתקיפה; כתוך יהם של דרך ארץ, אך בזקיפות קומה.

„היהדות הדתית המאורגנת והמפלגות לסיעות ותת־סיעות בעת ובעונה אחה אינה נהנת כך. יהדברים טופנים אל כולם, בלא יוצא מן הכלל, אם כי אגודת ישראל בהתנגוותה היא אשר הגדישה את הסאה. הם ישתמים גם בלפי פנים — כלפי המחנה הדתי לאומי, בלפי ש"ס, „מוחשה" לשני פלגיה — כלפי מלם, בולנו מצווים לערוך השבון גפש, מאר מכל האפשר, כדי להציל את כבוד היהדות הדתית המאוחל ברבים.

הדרון שנערך השבת בכנסת בעקבות הצעת אי־האימון שהגישה סיעת אגודת ישראל, צריך להוליך אך אחדים במחנה הדתי כולו. צליח לשים סך לשתלנות מחוצה של ציבור זה לזקוף את קומתו ולפעול מתוך נאון יהדי כיאה ליהודים שהופקד בידיהם דגל היהדות. צליחם לשמור עליו מכל משכר ולשאת אותו ברמה.

זוא אחד המחנים הגדלים ואולי האחרונים ליהדות הדתית כדי להצליח במעבדה הגדולה על דמותה וצלמה היהודי של מדינת היהודים.

שעת מבחן הגיעה, אל נחמצנה!

באפריקה. ההחלטה של ארצות אלה לחדש את היחסים עם ישראל, היה מה יוהר משום „ערשה" אם קל יותר מאלה הנמצאים בדרום אפריקה צ' שלא הוחסר אליהן באהבה יתירה. זו היתה בדיוקה של הר־תה האבצבצי ולא המסרה. לכן לא יבלו לחת דוגמא למדינות אחרות להדש את היחסים. אבל הן פרצו את הדלתות. וזו היתה פרצה בדיבות שנהנה היתר לאחרות. דאיר אבנם סבלה לאחר חידוש היחסים מחרם נפט צרבי. אבל היא התגברה על בך בהחרה.

הניתוק הרשמי לניתוק היחסים היה אלישה לואבה אפריקנית. מאז נסוג בהיל מן הסיאן ומבריים התבה על הסכם שלום עם ישראל. אין צל פי בן לא חושש הערבים להדינות אפ־ריקה לחדש את היחסים עם ישראל. היתה תקופה שנים מצרים לא הכליבה בפני מדינות אפריקה לחדש את היחסים עם ישראל, אלא שבלחץ ישראלי היא שינתה את הטון. לאשף כמה בציניות כמדינות אפריקה. אלה פעילות בעיקר בזירת העמלה, נשיא חוף השנהב, הופואה בואני, מצא לנכון להיפגש עם נציגות אשיף בארדון כדי להסביר את עמדתו.

בתוף השנהב פעילים יומים ישראליים ב־ציר בשטח הבריה הציבורית, ויעוץ הקלאי הדרומה צבאית. בשמונה מדינות אחרות באפ־ריקה מהיהה ישראל נציגי אינטרסים, בניגוד לכדינות שעליה החלט מיד לאחר ניתוק הד יחסים.

הכלל הקובע

. בדיפלומטיה קובע הכלל שהבה לשנות קו מדיני. כך גם בהדריית צופת כלפי ישראל. כאז תקופת הנשיא הינגל, שהיו שלו היה פרו־ערבי, לא שהוה עד לוום הבריות. רק הטון השתנה. ולא נוסר מבדינות אפריקה זק בעלות הסמכה צרפתית. ולפני תקופת הדינגל. כאשר המדיניות הצרפתית היתה פרו־ישראלית. קשרו מדינות אלה לקבינה המרוסה של אר־היב. גם זאיר מיוחדה לשתדלנות ישראלית אצל האמריקנים. כשום שהרהיב הסעתה את מסיע למדינה זו בגלל הכמסר הפנימי ואבטח של הנשיא מובוטו.

הלוקה שלמה ישראל כניתוק היחסים של מדינות אפריקה צריך ללמד היום את קובעי הבדיניות באפריקה: לא עוד קשירת קשרים עם כל מדינה ומדינה אלא רק בהסוכה שהי תשפה כזאיה, אלא שבעל התגאים הפשנים באפריקה שמה ליבם מדיניות זו. מוכיחים לקבל מה שנותנים. אם מדינה באפריקה בבקי מה לקבור אתנו קשרים. אי אפשר לדחות אי הה. אפילו אם זהא מדינה לא חשובה באפ־ריקה. אלא שאין מקום להבטיח למדינות אלה הרים ונבעות. סך הכל אין ישראל יכולה לעניין ברמה למדינה אלה.

מורמונים בערמתם ובמערומיהם /

מאת נ' גולן

לא רק בישראל עומדים המורמונים בימים אלה באור הזרקורים העז של התקשורת. גם באדצות הבדית מתנהלת סביבם „חגיגה" עתונאית וסלוויזיונית סוערת.

מה קדה?

תגלית היסטורית!

מכתב נעלם של ברינהאם יאנג, הנ־ביא השני בתולדות הכת (אחדי הסייסד יוזף סמית) נמצא ע"י היסטוריון מור־מוני ובמכתב כתוב שג'וזף סמית נילה ליאנג באחת משיחותיהם שאת לוחות הזהב המצדיים (מקור התורה המורמו־נית) מסרה לידיו מלאך אלהים.

„כפרה: חילול הקודש!" נזעקו מיד זקני העדה, מתביב שלנו נאבר בפרדש שאת לוחות הזהב לא לבוזה סכית שליחו של האל בכבודו ובעצמו. מה השטריה הללו של הטלמנדה?

אמריקאנים שאינם מורמונים — מחיים בינם בין עצמם בהנאה. הנה עוד תוכחה לרגשותם הע־אקה שהמורמוניות איננה אלא הערוכה של דבריהן לדוחי, עבודת אלילים, פריצות מזה (הרשות לחדבות בנשים) וריטון יותר מזה (האיטור על עישון, אלכו־הול, קפה ותה).

התנונים המורמונים על המרומה שבתוך ועת עד שם זאת בדיוק כלל במחיל „זה" (כמו שבוטון „סיפר למשל") ובמיטה עגיינית.

היום בכר לא סקובל לכתוב על המולמנים כאר־יונים. אבל תמול שלשום — היו כדיהה מורמוניה לחם זוקו של הענף האמריקני. בכיוהר שבה אה ערמיון הצמחי מבוגנם לשאת נשים ובית והדתף הצו שלהם להתעשר. כאנקדוטות שסיפרו לי כביקורי מדינת יוסה בחשוה ששם לא ימצאו אותם יהודיהם. המורמונים (בשלקוד לפחות) הם „הקושים של צריקה".

פרסיה אקטואלית מן החיים. שחיוקה את ערדה ערדיה האנטי־מורמונית בארה"ב. ארבה לפני שנים אחדות בסאלט־לייק־סיטי ... מעשה המרכיר עשיר בקורה מרכזו כההאם שבנע מרידיו ... זל בנע עם הכסף יכפה עליהם אותה חיים ... אחרי שנתנו — ... לא נכנע לדוחי ה. אחרי שנים שי ... אחד האשה אחד הבריח ... את האב. נסעו עם כספו לניו־יורק ופיזרהו על ימין ושל שמאל. האשה, שובבת הבלם, נעשתה מצינות גדולה של לחקת הבלם של ניו־יורק כאשר נתפסה הוצבדה לדין ריוחה הצתונות באריכות רבה בל שים ופיס על אורח חייה בבית בעלה הנרצח. עם הגיע על הנדיבה. שוגרה הכפל הקסנה בהנאות וכי הצאות.

מפרישים תרומות למימון הפעולות

קו אופי אופיני נוסף של המורמונים בהמיות הבקולכלת כארה"ב בצד המירוץ הגדול אחר התעב שרות, הוא נכונותם להניף תרומות מגבהם ומ־רוחיהם למען הכת ומוסדותיהם.

מה שהאמריקנים אינם מדגישים כאמצעי התק־שורת הוא הלהם הפיסולרי של המורמונים. כאשר מדוחים על התרומות — נמנעים מלהסיף שהלק גדול ממנו מופנה לסיפון הפצת המורמוניות בעולם הרחב.

אבל העובדות מדברות בעד עצמן: הכת המור־מונית קיימת רק קצת יותר ממאה ותמישים שנה. „בגיל" הכת, בחור ומתעני, הכריז בחיוה בן 17 על כך שמצא לוחות זהב מצויים שנשלחו לו מאת „המלאך" ושהוא הצליח לתרגמם לאנגלית.

מדוע נמשכו חברים ותלמידים אחרי האדם הזה ושנעזתו ואמונות — עניין הוא לפסיכולוגים והיס־טוריונים ולא לנו. מצד אחר — מדוע הרגיל מסית חסידיו את הציבור האמריקני — קל לחבין. והסיבה הפיקוית — פריצה גדל המונוגאמיה ומתגנם לשאת נשים רבות. באות מהתפרצויות הכעס נגד הכת ה־תמונית נרצח ביתר מסית בידי ההמון. דבר זה לא הרתיע את תומכי המעמים. הם מינו לעצמם מנהיג חדש. בריגהאם יאנג, וברחו מחדרה הצדיה אל המדבר. אל חופי ים הסלת וסולם לייק) שבי מדינת יוסה בחשוה ששם לא ימצאו אותם יהודיהם.

התחלה היתה כאמור בקומץ קטן של תומכנים.

היום — יש שלושה ומצי מיליון אז תמישה מיליון מורמונים בעולם (תלוי מי המדוחן) ויש מסע גמרץ ואינטנסיבי של גיוס מולמנים חדשים.

מתאילנד — גרשו אותם

מי שעיין בעתון „הארץ" מריבוי" מלפני כשבו־עים הבחין אולי בידיעה לא גדולה הממפרת על גירושם של מאה מיסיונרים מורמונים ממדינת תאי־לנד?

הרב שלמה זלמן שרפמן, לשעבר בשיא הסוגדות הרבנים בארה"ב, בן הפעילים המרכזיים במאבק נגד המורמונים מארץ הבחין כידיעה והיא הזיקה אצרו את התמיהה על הציבור הישראלי. מה שמבינים הארגונים — לא מבינים אצלנו?

„את רק שמצת של הוכת המורמוני להפריש מעשר מרכושו לטובת הכתר", אמר לי בלהם. „אבל האם ידעת שאחת מטצוות הכת היא שכל מורמוני חייב לתת שליש מכנסו מדיו לקהילה בהתנדבות? ראיתי את הדברים בעלון רשמי של הכת?"

הרב שרפמן, עולה מארה"ב מכיר את המורמונים ואת שיטות עבודתם זה שנים רבות. עוד כשהי כביניסטה גדול לשמת שכן בספר לו בפגים זר־ות: „אחי נעשה מורמוני..."

„והלא אחיך מומלמד". — אמר לשכן.

„אז מה? הוא בא לאמריקה כלי כלים הם מוריו לו לכמוא עבודה ודירה לא מגיע להם כאות תודה שיצטרף אל הזם?"

גם בארץ ישראל משוכנע הרב שרפמן, יעזרו המורמונים, אם רק נאפשר להם, כסמים ובלגות על יסין ועל שמאה. את „המוסד האלמוני" שלהם רוצים הם להקים בשכונות לקפסוה של האוניברסיטה העברית על הר הצופים בכוונה, לסטודנטים הרש־ראליים. הרבה מהם דלפונים, יחלקו שם קפה חינם סיפסמה, מלגות והרצאות ומתנות לתיוכים ולידידות — תבורן כל זאת משיטת הרצי הציקרית שלהם; המסיון.

מאין הלהם המיסיוני? של הכת יצעיה כאשר עגנים אגרים של הנצרות אינבדו במידת מה, את הרוחף להעביר הדמים על דמם?

רק אם כל עם ישראל יהפך למורמוני — תבוא הגאולה לאגרשות. מאמינים בני הכת. כך גם כתוב בכתביהם. מכאן „הציוותי" שלהם. רצונם לקבץ את כל עמנו בציון. וכאן — „לעבדו" עליו באינטר־סיוניות.

לא כולם מצדדים בציונות

לא כולם אבל מאמינים בציונות הכצנרת הזו. הפרופיסור להיסטוריה יהדות משה דן, עולה דרש מארה"ב. (שלוש שנים בארץ) הים תלמיד ישיבה, מגמם כמתב של דייוויד גלבריש (ראש המורמונים בישראל) שבו נאמר כי לערבים זכות על א.ץ־ישראל כמו ליהודים. הוא סובר איך בשנת 1948 עבו גוד־מים ישראלים לראשי המורמונים וביקשו סיוע (נשק, כסף, תמיכה פוליטית) ונענו: „קבלו את המשיחי שלנו — ואז נעזור לכם!"

אחר מלחמת ס' שינו את הסאקסיה והחליטו לאבן גישה שי אחדה. אבל זו „אהיה הדדיה מבבר", והחיכהה: ביקים המוסד. רק כיסיונרים, מאבון פרופ' בסה דן בלהם, היו כחרים בפיסת הר הצופים אל מול פני ירושלים, ומתפקשים שלא לוחבר עליה.

תשאיו — אם זה בך לבה ההעדרינו כל כך מאהיר? מאין הטלמיאליות הבאפיה לבדבונים לרכוש אדמה, להשיג דשיינות כגיה. „הפרל" יהודים, ליהנים שלד ורק אז להתקל בהתגייה ציסודית?

משה דן מתיחס בסלחנות לתרדמה שנפלה עליהו.

מעללי המורמונים לא היו ידועים בארץ

„כת המורמונים, סעלית, המגישין שלה, המגאה בלפה כקרב הנצרים בארה"ב — כי אלה לא הי ידועים בארץ. פשום מאוד! רק לפני שנה כשנודע לי כה הם וומכים — התחלתי לספר לחברים מי הם המורמונים — הודעתו בלום. אפילו חברים שלי, אנשים חדלים, פעילי יד לאחים לא ידעו דבר הייתי צריך לשכנע אותם שיאמינו לי שכאמור בפיסוגרים.

הייתכן שמיליון גאיוזות כזו נוכח התנכית ה מורמונית? שאלתי את מנכ"ל משרד הפנים דיים קרמיסקי, אחד האנשים שהתם, אישר ואיפשר למר־מונים להתחיל בבניה. „אם מביאים אלי תכנית שנתנה בחשדי ומקומית לבניין ערים, קרי עיריית ירושלים, ואני מוצא עליה חתימה מה אחד של בל חברי המוצצת, כולל הנעינים הרתים — למה שי אחשוד?" עונה קוברסקי. „מה שמוב לבניני אגודת ישראל בעיריית ירושלים — לא יכול לחיות טוב גם בשבילנו? בא הראו לנו מתר מגבר: מגרש שהוקצה ע"י ביגהל מקרקעי ישראל, המלצה של משרד הדתי, המלצה של משרד החינוך, חתימה של חברי מועצת ירושלים, וכל מה שחסר היה אישור פורמאלי של משרד הפנים, אז למה אל"ה אני הכתר בל מול פני ירושלים, ומתפקשים שלא לוחבר עליה.

תשאיו — אם זה בך למה ההעדרינו כל כך מאהיר? מאין השלמיאליות הבאפיה לבדבונים לרכוש אדמה, להשיג דשיינות כגיה. „הפרל" יהודים, ליהנים שלד ורק אז להתקל בהתגייה ציסודית? משה דן מתיחס בסלחנות לתרדמה שנפלה עליהו.

מעללי המורמונים לא היו ידועים בארץ

„כת המורמונים, סעלית, המגישין שלה, המגאה בלפה כקרב הנצרים בארה"ב — כי אלה לא הי ידועים בארץ. פשום מאוד! רק לפני שנה כשנודע לי כה הם וומכים — התחלתי לספר לחברים מי הם המורמונים — הודעתו בלום. אפילו חברים שלי, אנשים חדלים, פעילי יד לאחים לא ידעו דבר הייתי צריך לשכנע אותם שיאמינו לי שכאמור בפיסוגרים.

הייתכן שמיליון גאיוזות כזו נוכח התנכית ה מורמונית? שאלתי את מנכ"ל משרד הפנים דיים קרמיסקי, אחד האנשים שהתם, אישר ואיפשר למר־מונים להתחיל בבניה. „אם מביאים אלי תכנית שנתנה בחשדי ומקומית לבניין ערים, קרי עיריית ירושלים, ואני מוצא עליה חתימה מה אחד של בל חברי המוצצת, כולל הנעינים הרתים — למה שי אחשוד?" עונה קוברסקי. „מה שמוב לבניני אגודת ישראל בעיריית ירושלים — לא יכול לחיות טוב גם בשבילנו? בא הראו לנו מתר מגבר: מגרש שהוקצה ע"י ביגהל מקרקעי ישראל, המלצה של משרד הדתי, המלצה של משרד החינוך, חתימה של חברי מועצת ירושלים, וכל מה שחסר היה אישור פורמאלי של משרד הפנים, אז למה אל"ה אני הכתר בל מול פני ירושלים, ומתפקשים שלא לוחבר עליה.

השדולה היהודית חזקה פי כמה

וכה עם הסיפורים על „השדולה הכוריבוית" וכוחה רדיבוהה עם נציא אחרים רוגאלד —מן? „השדולה היהדית חזקה פי כמה עונה משה דן ומוסיף „חרון מזה, דבר הרבנות הראבית בישראל מסקה עליו שהוא „עלם חלכלי". ובכנה לנו מסך חלכה שחרבים לעצור אותו — נשאר עליו מה יאמרו הגוים? — בעיני — התערבות אמריקנית בסאלה זו מרומה את הגלל של כל הרבנות הישראלית. זה עניין פנימי ישראלי ואם ניכבע בו — נפגיע לעיל כל תעלם שהא קיימת עצמאית יהדית בארץ ישראל.

בשתי הוויות הציבוריות של הבעיה: הכוריבוית — הוויה הכשפסית, הוויה הדתית — אבן לא עסקה התקשורת שלנו השבת • מתלבטה בסלפקת הציפוס הדוה בפי כל הה. הם בפוסים בכוריבה משפטית. אין מה לעשות. חבר' בנסת בהם עדיכו דון בכמצוכם. כנת חיב משה שחל התרגיבו ב־ עלוריות הכרחו: למכשלה דיים יקשרות. כל אר אישולים שניהנו לבוריבוים כשריב.

חברים שרים דתיים שעמדו יאה אף הביעו לחלק מקיקה הכוריבוקטיוית כדי לאפשר לישראל לעמוד בה

הלפן דרוש שחוגם הגיעל אז מצגיב „בוריבוה? הכלי ובצה הן ידע בעבם: „בה ביריבים הכל הייה? יאם הטבנות הכריאתי באנשי אגדה וסאגרי באברים בדוע ביריבות הוז להתפורר מבריבי?"

בקיצור — כל עבן בדקים. אין לא ידע. אין לא ראה ואין לא שבע. ביבסה הוא הוקן שלא אחרי קיאיבה של בוריבוים ומל ראש ציל דיבר עוכתם. ראש הגיד הגיל. סדי קרן. בה באבה בריק אותו?

לפי כרגב

התקשורת חייבת בחשבון נפש

בקרוב אנחנו צפויים לחקיקת נושפת בתחום זכויות האזרח. שר המשפטים, משה נסים, כבר הודיע כי יגיש לאישור הממשלה והכנסת הצעת חוק האוסרת פרסום שמו של חשוד. עדיין לא נקבע אם האיסור יהיה עד לחוצאת פקודת מעצר על ידי שופט, או עד להגשת גליון אישום נגדו. השאלה תידון במשרד המשפטים; בסופו של דבר היא תוברע בממשלה ובכנסת.

מאת יצחק דויטש

הצילה להגשת הצעת החוק היא הגנה על שמו הטוב של האזרח. זאת בדי ששמו לא יוכתם עייי הפרסום הפומבי, כבדי שבסופו של דבר תוגש נגדו התביעה הפלילית. הכוונה היא כולה חיובית.

*

האמנם מניעת פרסום שמו של חשוד היא חיובית ורצויה? האם יש בכך הגנה על האזרח?

לא בהכרח. לרבה הצער, משטרת ישראל איננה מלית שבולה תבלה. דוקא אי־פרסום שמות עצורים הוא שעלול לפגוע בזכויות האזרח. מבקר המדינה הצלה באחד הדיווחים שלו מבקאים רים ביותר בענייני מעצר והשדים.

המעצר הוא מכשיר עיקרי בידי המשטרה במלי חבמה בשטר. אבל מכשיר זה אדום לשלילת חדיות ולפגיעה בזכויות אדם. אם השימוש בו נעשה באופן והיר ולא־סקיוף מצד — ניתנה, אבל אם מתריחים ומשתמשים בסמעצר באופן שרירותי, אזי התוצאות הן חמורות מאד. ומה קורה בפועל? מתברר שבישראל יש מעצרים בסיסיות. בשנת 1982 נבלאו 44,689 עצורים, בשנת 1983 — 47,925 עצורים ובינואר—יוני 1984 24,120 עצורים. כמעשה אנחנים מכלל העצורים הם קטינים. בהלק הארי מקרים שבוצע נמצא, שהכליאה לא היתה חוקית. במקרים אחרים אפשר היה לבדוק את הנחוצות בלי כליאה כלל, או בכליאה למספר שעות בלבד. מבין 76 תיקים מדגמיים, שמבקר המדינה הצלה מהם מבמצאים בענייני השימוש בסמכות הכליאה, נמצא, כי רק בשני תיקים, המתייחסים לשני חשודים, הוכאו הנצורים למשפט. שאר התיקים נסגרו תנגנו. זאת דברים מבין אלה שבוצעו, שמעצרו אנשים ואף נבלאו, אשר כלל לא היה „יסוד סביר" לחשד שהם עברו עבירה, כגון קשירת קשר לבצוע עבירה.

אם התוך יאמר פרסום שמות חשודים, יש חשש כי יהיו מקרים שאיסור זה יוצל לרעתם. נבאר יהיה להבבירע על מעצר ובליאה שלא פחין. זו עלולה להיות פגיעה אמתית הארגון, במקום הגנה שלא.

יסוד, מתפרסם הדבר בשרות צנועות. איש לא שם לבשרם זה. הדיווי הרגיע הציבור נשאר.

*

מודאי שהתקשורת אינה מוצצת את הכל מהאצבע. הא ציונגה בצורה זו או אחרת מקורות משטרתיים, בין אם זו הדיסה מעבוה ובין אם זו הדלפה של דעת גורם שקבוקו ספוקפת.

יכולים להיות מביעים מקצועיים מהדלפות הנוגעות לחקירים. הדלעות כאלה יכולות להשפיע על הנחקר לדבר כדי לתקן פרטים זה או אחר, במקום שהוא בחר לעצמו את זכות השתיקה. הפרטים יכולים לעזור אנשים שביים מדע ביחס לנחקר לבוא למשטרה ולתיים אתו. אפשר בי מקצועים משומשים במהבים מתאבמים באלה כדי לקדם את הקירה. אם בך הם עושים, הרי הדבר פגום. כפל־בפליים הוא פגום כאשר התקשורת מקיימה נוסף משלה. בדרך ז בתנים „הרשעות" בלא משפט.

אינני רוצים להעלות על הדעת, כי המשטרה כשקבעה בלשונו מקבעים פרטים. הא ראיה שהמפטרה הקרה ובדקה אישים פלילים בכל התקופה. אין לשבוח, כי אותה משטרה תקרה את פרשת השקרנו של יצחק דבין בארה"ב בעת שהיה ראש ממשלה. הקיירה בפרשת הקרקעות הקלה עוד בממשלה הקוראת. אבל אם עה רשם מתנגנת לה נעיקה פליקים. הרי היא מסיאה לתוצאות אי־הנחות. היוה פרשנות לגבי תיקים מוקפאים דוקא מצד אישיות בכירה במשטרה, הו עורבה תמיהות לא מוצאות.

*

בתוך עמנו אנחנו ישבים. מי שמעלה ביצירותנו, אף מי שמסתפק בעמדים הראשונים שלהם, נוכח לדעת, כי השיחותנו שלנו הולכת ונעשית יותר ויותר „אוניברס". יותר עוררות מסוגי אחר. מגרות מהבהיה מיצית ומבוהה פלילית, יותר סיפורי צבע הפונים אל האינסטינקטים שלשים ויותר ויותר ומצוות אשר בעבר לא הגישו לעצמם העיתונים לפרסם. העיתונות המבוהה עושה בכמה מה שהקלוניזיה הדרגי עושים על גבי המתר אז מעל גלי המתר.

המקשורת נמצאת בתנועות קשה. הבעיות הכל־בליות של התקשורת, מלחצת הנמצאה וחל הכרוך בה הלכים ונעשים קשים יותר ויותר. מקצן הדמי־פה לסנקציה. אדוי גם הזיקה לבוחנים חיובים, כגון יחוד מידע, יחוד ביחון בדשון, יחוד מאמץ. אבל במסגרש ובדי הזיקה גם לבוחנים השלילים ה־אמרים.

הלא דק אלה הם הזיקות. אין מנוס מהמאבק, כי התקשורת שלנו מקריבה תבשילה בסרמנים הקשורות בסרם עת. הא מוכרחים לכן בחשבון־נפש מעמק ודציני מפי תמקאיות לעתון. ויא הייתה מבך, גם משום שבדוק ון היא מסיאה לתקשורת הליכים שקם בסופו של. דבר לרעת הנשש הציבורית ולרעת הציבור עצמו.

בריחת הרוצח ואזלת היד בשירות בתי־הסוהר

אסורים רבים נטלו חלק בבריחתו של בית הכנסת בבית הבלא המרכזי ברמלה, שנחנך לא מכבר, ובין אלה, גם צבי גור, אסיר־עולם, שגיצב על הסולם ושורטט וצבע ב־צבעים סגסוגיים ומרהיבים את הפסוק „פתח לנו שערי בעת נעילת שער". כאן בתגלתה אמנות הציור המפעמת בו, אך גם העוקשות האופיינית שלו בשטורב להגיעות להפצרותיו של הרב עמיאל, רב הכלא, לחבוש כובע או בגפה על ראשו, בעת שרשם פסוק דגי־משמעות זה...

מאת חיים פיקרש

„פתח לנו שערי" — היתה לבטח משאלתו של צבי גור, הנער אבן נמהה, אולי יותר מדי לרוחה, צר מדי בו, שיכול היה גם להיצלם, להסתלק ולהר־תיר מרינה שלמה גבוהה ותרדה שאסיר עדים כמו צבי גור, דוגמא של הילד אורון ירדן דיל, נמצא מתוך לחומות בית הכלא ולא השגחה של סתרים המפקחים על תנועותיו. האיסון שניתן בו, מסתבר שהיה מסורן, אם כי נציג שרות בתי הסוהר, גונדר דני מיסון, סיען בי הגישה הליבראלית למדי שהופ־צלה בלבו האסיר צבי גור הוזנהה עוד בימיו של הנציב לשעבר, גונדר דיר מרדכי ירמיהו, אבל דיר ירמיהו מכהיש זאת נמרצות!

הוויכוח בנושא זה נלש, ושולב השבוע, בסמנרת הפרסומים הנראבים על פרשת הבריחה, שנמתיים, בחמיתו של גוד הוך כדי הנסיבה באוזנבוס בחולת עה, וחיה בודאי עוד יוחמנו באוזנינו ימים רבים.

בבל מקרה, אוברים, הנהגת אהה גישה ליבראל־ליה, ובאה לידי ביטוי, במתן רשות לאסירים בתי־ים גם גם אסירים שנשפטו לתקופות מאסר. ממוסכות ואולי אף למאסר עולם, לצאת בשעת בוקר, לעבוד הה בסמעגל תעשיה חרושה, במסכים, בקיבוצים סמוכים ועוד, לעיתים גם ללא שמירה צמודה, — הצריכה בים אוקן לב קיומה. אך יחמיה סבורים בים אוקן לב קיומה. אך יחמיה סבורים אסירים דכים, המשתלבים מהשב בחברה, ואם אם שהמנים את עבדם!

ואולי בסיבות אלה שהצליחו בהלקם הנדול הביאו להמשכה של אותה מדיניות, שהתגלתה כמתרעות ב־עיקרה. בהקשר לכך מופר על אדות בכה אסירים מכלא באר שבע שהוציאו לאור מתן פניתי, ודם אחד הצליחה מערכה הנתון, שצריכים להאיין כמה תבדי בנסת כידושלים. שלמונות בית הכלא נתנו את הרשות, המבדדו רכב מהאים למראיינים ויחד עם קצינת המעקב מן בית הכלא, נסעו לירושלים, ורק אחר כך הוחרר בין חברי מפרקה ו נמנים כמה אסירי עולם!...

הם אמנם חזרו לכלא, אך התירוי „פתח בלבבותי אצל כמה מחברי הכנסת, כאשר למדו אחיב שלפחות אחד מהמביאיינים האלה היה אסיר עולם.

אנשי שירות בתי הסוהר, מוסיפים להאמין כי גם לאחר בריחתו של צבי גור, צריכים להמשיך באותה הנהגה ליבראלית, ואמנם היא מיושמת בדרי הימים יום, אם כי את אסירי עולם הוחל לבודד, להצמיד אליהם שומרים, הדומר השרות, מגן גונדר שמעון מלכה אומר כי אם הוא הנהגות מגבוה המיסה תיפסק, ותחומים מעדכת שיקום שהשקיעו בה הרבה אנרגיים ומאמצים, בשיתוף בל הגורמים הקשורים לעניין בתי הבלא בישראל.

*

הבריחה עדיין בלתי הריג

הבריחה של צבי גור, בעיני אנשי שירות בתי הכלא, הוא עדיין מקרה הריג. הם מנסים להאמין, שגור עצמו החורים עליה מיד אחרי הבריחה. לשוב־תם שוטרי משטרת ישראל, מעריבים בי פיסום בצבי גור, שהעבד במהלך משפטו ב„פיבופס ומסוכי, ריקם את הבריחה הבריחה שלו חודשים אוגבים, ואף הסתייע בגורמים מסוגר. בבל מקרה, בסיפוס בזה, לא צריכים היו לתת אימון, אלא להצמיד לו שמירה, הפלגה בכל שעות היממה.

דיר מרדכי ירמיהו, נציב שירות בתי הסוהר לשעבר, רשם לעצמו הישגים ניכרים בתחום הש־קום, כשהשכיל לפחות כין כחלי בלא ולי־סוגר ישיעות לאדים בקשוגה, שורבה עברו כבר ב־150 אסירים, ופרש לאסיר אחד — כלם שוקטו, ולא הוה לסדם. הוא, שהגיע את הסמרות לשיטת השיקום ההדישה, בלמי אסירי עולם ואסירים מסוכ־נים, היוה תמיד נישה מחוכנת. בכלל, אחרי לגו דיר ירמיהו, כשעבשנו של אסיר עולם נקבע על ידי נשיא המדינה, לגבי היקף השנים שעליו לשבת בכלא, היתה התתיחסות בלבוי המורה ביחוד מבחינת הפיקות, אסור היה להוציאו ועתה, לא לבדבי חופ־שה ולא לבדבי עבודה. מדיניות זו הינוגנה בכל בתי הכלא, לכן נהגם דיר ירמיהו, כשדובדים שונים ביקשו לחזם את היחס המיוחד לאסיר העולם צבי גור, לתקופתו שלו בנציב השירות.

דיר ירמיהו אף הוראגן בענין זה לפני שר המשטרה חיים בר־לב, בצייגו בי לסני מסבר שבוי עה, גדום תתרד לראות את הרוצה צבי גור מסתר בב ללא שמירה מחרץ לכתלי בלא רמלה. „שאלתי אז את צבי גור, מה אתה עשה בחוץ? והוא השיב בי עובד באישור"...

גם שר המשטרה דצמו, מען יותר מאחר, בי בשעתו, במהלך כיקוד בכלא רמלה הפרה לו על אסיים, המתנהגים יפה, עד בדי בך שמאפשרים להם לצאת לעבודת הוץ ללא שמירה, והם הוחזרים מקום העבודה לחאיתם.

עתה בחוץ — ההפרה בבתן אימון לאסירים אלה ואחרים, היתה „סעל וסעבר", ובמיוחד אמורים הי־דברים לגבי דוקה, בצבי גור, שסיפור הסיפור של הילד אדוון ירדן דיל ורציחתו, עודנו שמור היטב בזיכרון המצבע מרם הגליל, לסרתו שחולפו כבר חמש שנים. אז, במשמך שלושה שבועות, הצליח תושב נתניה זה, נשתי ואב לילדים, לשבוע את המדינה, כשחמקו את חדיו מחצר ביתו בסבריון. המשטרה ואלפי אזרחים שותפו אז בסמע הנתיפשים הנרחב. היו שאמרו אז בי החסיפה נבעה מ„דחף פנימי" של צדיק זה, שסבל מסמלה פסיכוטסית קלי־נית, בכל הנראה, בשל מערכת היחסים המעוררת בביתו. אז הצליח גם לסלל את דמי הבריח, „מחות אפה של המשטרה", וכיום סבדים בי דמי כופר אלה, שיסיפו את המסיימים לו ליצור „קרן מיוחדת" שתעזור לו בבריחתו המתוכנת...

אז נתפס צבי גור, בשל חוסר ההזירות שלו. הוא נכנס לבנק בהוצאות הפקיד חלק מכספי הכופר, שכספר קטרותיו היו דשונים בידי המשטרה. מנהלת הסניף הבחינה במספרי הסקרות, שחיו ברשיקה ש־המביאה לה המשטרה, תו דיווחה מיד ומבאן ועד למעצרו של הנאש שהוריד את המדינה, היתה קצרה.

בשפטו אף הוא דיתק את ההמונים, שביקשו לתהות על קנקנו של דוגה ילדים זה, וגם בין כותלי בית הבלא ברמלה, היו אסירים רבים שסלדו ממנו במשך שנים. אך הוא הוביח את כשרונו בבצבוצים וברישמיו, סגרדה אנשי שרות בתי־ה־בלא, „קיבל לבבות"... ציין בשבילו כל מי שרק רצה. שרשם דיוקנות והציגה אירדעים, וגם במהלך ביקורו של נשיא המדינה חיים הרצוג בין כותלי הבלא ברמלה, בוחרו בצבי גור שיתן לו את הטיי של האסירים — דגם מרשים של בית הבלא, עם דגל המדינה והקדשה מקאיבה. אז אן לחץ נשיא המדינה את ידו של הרוצח — וכל המדינה נזעקה.

התחרות נתנוחה בדברי ביקורת, מתאות הסתייבר־יות, וכיבד יכול היה נשיא המדינה ללחוץ בכלל ידו של דוגה מסוכן כזה?

אך עובדת היותו דוגה מסוכן, לא מנעה, כאמור מסוהרין ושמריו לתת בו אימון, לאפשר לו לבייר את חומות בית הבלא, במסקול הצבעותיו שלו. עתה בשבאו בסצנות אל שירות בתי הסוהר, לגבי הליבראליזציה המופרזת הזו, טען נציב השירות רפי סיסון, כי כל הגורמים הקשורים לגושא השיקום, ובינהם קרימינולוגים, פסיכולוגים וסוצ־יולוגים, קבעו כי גם אסיר כמבי גור, איננו מסוכן עוד לאדם! ושאינו מסוכן, מתירים לו לצאת, אך אל יכולת הבריחה, חסה שלא חשבו די.

*

האם יוסקו מסקנות?

מסקנות אמיתיות בינתיים לא הוסקו בעקבות המקרה החמור. לבל היותר יסכימו אנשי שרות בתי הסוהר, להחמיר את הפיקות על היוצאים את שערי בית הבלא, לעבודות חוץ, ולאסירים, יוצמדו שומרים ומפקחים על תנועותיהם, אך ברור — שלא לכל אסיר יצמידו שומרים, כי מאות כבר נהנים ממגמרת חופשית זו ושומריהם יכולים לוחם בהם אמונם. לדברי אנשי השירות, סיימו כך דבים את הקופה מאסרם והיו לאזרחים נאמנים.

על מציאות זו יכול להעיד גם הרב אברהם איינב־בך, איש ירושלים, מראשי מפלגי החזרים להקמת הארגון לשיקום האסיר, המעורב זה שנים בעבודת השיקום של האסירים תחוך הטיפול בהם.

הרב איינבך מספר בי גם את צבי גור הכיר ב־מהלך שהותו בין חומות הבלא. „הרבה שיחתנו אל צבי גור תמיד הסב כנושאים הקשורים לחרטה על מעשי העבר. בתחום זה גילה עניקשות רבה. תמיד חזר בשלותיו אל הציור. כאילו זה הנושא המע־סיקו. בפעם האחרונה אף דבו לרב איינבך, כי את חיין יעבור בבלא, ואמנם, מצייר איש שיחנו, כי „בכל דרבי התנהגותו ובאופן דיבורו של גור לא יכולתי אז להבחין בשום סימן שהוא מתכוון לברוח או אף חושב על כך"...

לא אחת ביקשו המתנדבים, יחד עם הרב עמיאל, רב בית הבלא, לבחון אפשרות להביא את צבי גור לבית הכנסת של הבלא, כדי לבסות ולשנות את הלבי מחשבותיו. ובמיוחד נוכח העובדה בי הלה אף פעם לא רצה להביע חרטה על מעשה הרצח המר־ריד שלו. הלון מבורים היו בי פרשת הרצח „מעיקה עליו", אך בשל עיקשותו הדבה, מסרב לדבר על כך. גם אסיריים ביקשו ממנו להצטרף לחוגי הלימוד בנושאי היהדות, והוא סרב. אך בשבי־קשו ממנו ל־שדמם את הפסוק „פתח לנו שערי" על חזיה בית הכנסת, הביע נכונות לכך ושיקע עצמו ימים רבים בעבודת הרישום והחרטום, אך כאמור סרב, בתוקף, לחבוש ביפה או ביסר כלשהוא לראשו הגלוי.

„הוא עשה אלי דושם טוב, מספר עוד הרב איינ־בך, המתגבר הירושלמי, העושה לילות בימים כין אסיריי בתי הכלא. „לא אחת חשבתי איך אדם, נגלא בהי יכול היה לרצות ילד. איך בחוד, נחסר כחוי בחוזתו והתנהגותו, אינו אלא, רוצח אכזרי?"

בכל מקרה, סבור הרב איינבך, שהלטנות בתי הסוהר, צריכים להמשיך בשיטת „המקל והגזר". לדבריו, אנשים מחוץ למערכת בתי הכלא, לרבות אנשי משטרה, אינם יודעים שמיטה זו והצליחה, להחזיר לאסירים את צלם האנוש.

שוקטו מאות דבות של אסירים, שהרחדרה כבר אל ה„גדרע בתחר". גם מעקד בית הבלא רמלה, גונדר מעונה יסי פולק, הודם הלקו בתחום זה ובכל שעל אדם בזה מבקשים להפיל את כלוא הצטריות לבריחתו של צבי גור. יסי פולק, אומר הרב איינבך, לסרות שהוא חילחר בהרחתיו, תמיד מעדד אותנו למפל בחנוים ורחתי, לשיקומם של אסירים. הוא אישית גם סייע להצדרתו למעבר של אסיר, עבריין מצד ומסוכן, שבנה על ידי האסירים עצמם „שחתי" — שכן בכל מקרה היה מגיב בחריפות! ותמה, בעצורבותו של יסי פולק, שאימץ את האסיר המסוכן, שוקם הלה, וכיום הפך ל...מדריך הבמות אסירים משוקמים המראיי על ביתם לומדים.

ברם, מבעיי השיקום המתחוללים בין כותלי בתי הבלא ופר להוצאת האסירים אל מחוץ לחומות, ללא שמירה, הכל מודים כי הפריון. יש הסבורים בי ניקוח הליבראלית המופרזת של נציב שירות בתי הסוהר נגדיר דפי סרטים, נובעת, למעשה, כהעובדה כי גם בנו הוא „בן חריב" היוסב בבלא צרפתי על ניסיון להבריח סמים. בקרוכין של הנציב דוחים סעגות אלה, אך ברור בי בכל מקרה יש לבד הטפשה, לנסות ולחדש הדרדים, לתהיה סדר־ים שלא היו בעבר.

*

...ובינתיים אין שינוי

בשירות בתי הסהר היו במחוים שצבי צור יתפס, „זה עניין של ימים אמרר, וביגתיים ישבה ועדת החקירה הפנימית וגיבשה מסקנותיה אך יוצלה שוב לביקור פנימי ותיצוני, ואולי גם תוצג דרישה לחזק־קת מסקנות אישיות מפרשת הבריחה של האסיר הרוצח. אך בכל מקרה, דרך השיקום הנשגנית תימשך, שכן הכיוחה את עצמה, בטעות דוכר ה־שירות, מגן גונדר שמעון מלכה, הסבור כי הפרטי־מים הנרחבים בכלי התקשורת סביב הפרשה, אף הם יכולים היו להספיק „רק על צבי גור", ולכן באה מניעתו האישית, לטתן את הפרטומים הללו. אך אנשי השרות האסירים עצבם „כמעט שלא הוטשטר". התיים בבתי הבלא הטסיבו להיות שגרי־ים לכדי. גם ביקורי הקרובים נמשכו, ועבודות הוץ לא הוטסקו, ושיטת השיקום נמשכה, אם כי מהרץ לכתלי הבלא. רחוש הבריחה, ולא מעט גם חששו שמא אחיד דוגה זה, יעשה שוב צבי הגבול באכזריות, יחסוף ילד בבן ערובה, כדי להתבקח עם הרשויות ולאפשר לו לצאת מחוץ לגבולות הארץ. זהי, מכל מקום, הנחשה שליוותה גם את אנשי המשטרה, שהיו כמוגים על הסריקות והחיפושים.

מצמצים ומאמצים מרובים ביותר, הושקעו בחיפר־שים הללו. אילו היו הגונים בדבר קצת יותר זכי־רים, לא היה רוצה בזה צבי מד, אזה לכל אותן הטבות בלפי אסירים, שמתירים להם לצאת אל מוצץ לחומות הבלא, גם ללא שמירה.

מורמונים בערמתם ובמערומיהם

(סוף מעמוד 3)

במקרה הגלוי ביותר אפשר לאחוז בסקסיקה של „מקנות הזיקות לכורש הקדמון" אך הוא ביצוח מספקי היכול לסיע לפי שיבוא להפקיע את הנעזה עם המורמונים.

ולמהסטים צריך להראות שלא על מובה הפרע בזמנו. הם הגישו תביעות משפטיות נגד מורמונים ביבי־סטיש. המורמונים השיבו בלחמה יהגיבו עד לבין ובית המשפט העליון האמריקני בסק: אי שאתם הולכים לבית הסהר או שאתם מוותרים על הביגמיה ואנו משנת 1890 אין עוד מכוון של דיבור נשים בקדבם. ואם אתה יכלה לוכר לחם: אל תפרו את חוקי, קל וחומר ישראל.

מסיקי חופש הדת מבפנים ידעו בסיסמה זו כעי־לה לחמיכה כמורמונים. „האם חופש דת פירושו הער־פש לחרום או לנטות שלהם דת אחרת ל־מתמיד פרום שאקי „שחיפשיי הדת שלנו לא יתבטבו.

אמריקאנים אגב, ידעו יפה איך לם: במורמונים הטוהר נלחמים חיום המורמונים. אילו רק הבדע האקדמי עניין אותם. הא היו מתעקשים על לבי־לים, ועל מקום בה בולם בתוסת.

אשר לפוליטיקה: —

פרופ' שאקי המביר את נסיתום של האמריקאנים לכבד חוק וחוקה מתגדר לבחוב „נסיא ארה"ב ול־תביה לו, סעיף סעיף. שאפיהו לפי התפיסה של אה"ב עצמה אין לגיסיבה לגיטמית המורמונית להמשיך לחקים את הכוסד שלהם דוקא על הר הצופים.

לא לבימה ופיוקה פניהם אלא לנשבות בצריבר.

וכי אין היהדות די חוקה בדי שלא לחשוק מפני מוסד מורמוני ופיתיה אפילו מוסד מיסיוני? כהב — לגלג קורא אחד בבדור המכתבים למערכת של ה„ירושלים פוסט".

**„בכאה שבריבי" — מוסד מיסיוני לא היה כמחיך אותי, כגיב עי כך הרב טרסמן. אבל ליד האוני־ברסיטה העברית, נאבר בלוות. כן אנחנו לא חוקים לי, ובי שמביר את דיוקי הרוחני של הנוצר הנוי־לוני בארץ — יודע שבך הוא. דיר אלי בדבל, בהנום המציר על עיתו — אי־ם קיבון בלגם של השומר־הצעיר אכן הנסרף הסבוע אל הלוחבים בבורמונים. בדבר לא פחד לומר כה שרבים יודעים: סכנת המורמונים היא בעית מסוכנת רק אם בעיבר בנוער המלוני. לא לכפן עצמו נוצק איפוא הציבור הדתי אלא לכפון עם ישראל". זוהל מלחמה לאיבות ולא מלחמת דת גרידא (אם בכלל אפשר להפריד בין לאום הדת בדתיות, שהרי אי אפשר...)

יהודים ממציאים הפחדות

גם הרב הראשי לישראל, הראשון לציון, הגר"מ אליהו אינו מסריר כדברים שאמר לי בין האנתו לצפ וראנתו לדת לישראל. אינו מתבטרים לכך שבני דתות אחרות יעבדו לאלוהיהם ולאלוהיהם, אין לנו כ־חכה בבנסיות ובמיגורים שבירושלים, רק שלא יוסיפו עליהם מרכז חדש שכל ממרתו למשוך יהו־דים. יכי לשם כי הקמתהו? עדה בודמונית אין בארץ. אז מי ילמד שם אם לא יהודים? השיקולים הכלל הלאומיים? תשאנה שמחר יתנכלו לבתי בנסת יהודיים בעולם?

הגרים אליהו מדיק: מכי שכעת מצנה זו?! רק מיהודים! יהודים ממציאים הפחדות כדי להפחיד את עצמם.

שני הרבנים הראשיים לישראל ספקו איפוא שאסור להסיר לבנות את כרכו המורמונים. הגרים אליהו מספר שפני אליו כבר בכה קבלנים ישאלו האם להשתתף בבנרו על בית הכדבו „ואמיתי אליהם". ביטוק נוסף (אולי פתה לצאת מן הענין בצורה אחרת) נמי הרב הראשי:

„הפיסה של האריכאולוגיה שלח מכנו מכתב אל פיריה ירושלים שבו נאבר כי על מנך דרשותיו סיים בית־הכרות יהודי זל האחד כבר בונים את הבימה המורמוני. חשך בזה — יש לפי הדין — לבדל עד תום. הכבדנו זאת לנורמים בחשרד הפנים, בחשרד החינוך ובעיריית ירושלים. קי הדים לא הגיבה הסמכה. מאחר כנם כל חיתל הארשדים לא ידעו על החסד לחיימו של בית הכנרות היהודי העתיד — נשמטת הקרקע מתחת להסבכתם ויש לדון מה מחדש..."

הנה איפוא — אם רק רוצים, יש יוצא מהסבך המורמוני: חדיקה הדרואסטיוויה בעבר של „חפרת הוהוי" בכים הנדר. „מגגם כוכבדי גילוי בית הכבדות הלהוד הצתיה. הכולה יציית לפסק הדל־בה. אבל ש"אל התם: האם באמת רוצים? „אגודת ישראל אפרלי שהגישה הצעת ח"אבין כמכשלה על ריבת פרשת המורמונים מר בבד הדרה לחדיע — שכן המכשלה, אין היא פורשה...

הדתיים מ„התחייה" מחוץ למאבקים הדתיים במדינה

מישיבות „השדולה הדתית" בכנסת שהתקיימו באחרונה על רקע המאבק בהקמת המרכז האורתודוקסי על הר־צופים נעדרו חברי הכנסת הדתיים של „התחייה", חרב אליעזר ולדמן, מתל־מידני המובהקים של הרצ"י קוק ז"ל וגרשון שפט. אפילו ח"כ הרב מנחם הכהן איש המערך מצא לנכון לבוא ל־ישיבות חללו ולשמוע את דעותיו, גם אם לא תמיד נענו לשומעיהן. חבדלי הנישות בין הנציגים הדתיים של ה־מפלגות השונות הין יוצעים מראש, ר־אעפי"כ איש לא ראה עצמו פטור מ־לימול חלק בפורום זה, שהציג חזית אחידה, לפחות בנושאים עם ראש ה־ממשלה ונמלא מקומו ואיפשר כותי־רות מובות בכלי התקשורת.

מאת שאול שיף

ח"כ הרב אליעזר ולדמן וכמותו גרשון שפט (עין צורים) שולים בל פרשנות שפרינה סביבת הדיונים מהי שיבוה של פורום הנפגבות הדתיות „הלובי" הדתי הוא אינו משהו רשמי ואין בו חברים רשמיים. גרשון ואני משתתפים בפורום הזה כשאנחנו רואים שהן אפשרות הפגול ביחד עם הפלגות הדתיות בנושאי דת וכרינה. לא תמיד אנחנו מרוצים מהאווירה ומתוכן הדברים שנשמעים שם. לדוגמא, התתקפה על העיצוגה ועל דיר הרצל שהוטחה בפורום הזה באחרונה, התקפה שכנו מגודה בחבלית לתפיסת עולמנו וא לו היינו גם באה"ה עה. היינו קמים ומגמים בתוקף נגד הנעשה זו" — דברי ראש ישיבת קריית־ארבע, הרב אליעזר ולדמן.

לדעתו, יש ערך לפגישות משותפת של המפל־גות הדתיות „עד בכה שאפשר" ו„הלובי" הזה גם מקום טוב כבחינתו להשמעת דעותיהם של הנציגים הדתיים ב„התחייה" ברבר היו שהציבור הדתי צריך לנקום כעניני מדינה, אכונה וצידר נות.

לדבריו, לא היתה גם סיבה מיוחדת הראשית

בנוי בראון ואשתו ליהדה, ילדיו גיר־יהדר, עלו לישראל לפני שש שנים וחיו ממקימי חיישוב תשע ב־יהודה, בנוי נמנה עם ראשי הגרעין שהשתתיף למשמרת הצעירה של ה־מזרחי בגיר־יהדר שהגשים הלכה ל־מעשה את תוכן העלייה. הגרעין חזר בנוי בראון לגיר־יהדר, דפעם בסנגנו של חיים שיין, ראש משלחת העלייה בסוכנות היהודית. את סיסורו ה־אישי, השלבים שקדמו לעליה, הקי־מת הישוב תקוע, חציג בימים אלה לפני חברי גרעין של הנשמרת ה־צעירה של המזרחי המתוערר לעלות למצפה „הנשעיה" בגליל התחתון.

למזכירת, הצטלמו נוכי בראון ו־אשתו ליהדה (משמאל) שהגשימו, עם ראשי גרעין הנשעיה של היום — מרוי ומרכל בער (מימין) הער־מים לעלות ארצה בקיץ הבא.

חינוך, הסברה ודוגמה אישית

אישי־שיחי סבור, כי „הדרך להתקדמות ביצירת אווירה יהודית ברשות הרבים הישראלי ואי־פגי־עה במדרשת ישראל ויהדות ישראל, לא תושג על־ידי הפגנות, ובודאי שאנו פוסלים מכל וכל אלימות, שרק מרחיקה מהדת ישראל ומסלפת את דמותה. הדרך הנקרית שבה צריך להשקיע את רוב המאמץ והאנרגיה היא על־ידי הינוך והסברה ומתן דוגמא אישית. ואין אפשרות לחנוך ולהסביר אלא על־ידי קשר ומגע פתוח כין הציבור הדתי לבין הציבור החילוני. יש ל־יצור אווירה של הקשבה הדדית מתוך יחסי אהבה ואמון בין הציבורים השונים. הפגנות אינן יכולות להיות הדרך העיקרית של הציבור

התקדמות בשלבים

בשני הנושאים הללו, אומר הרב ולדמן, ותחל התקדמות בשלבים תוך הקפדה על סובלנות ר־פתיחות בלבי הציבור הנקרא חילוני. „אני מאי־מין בחדרת השלבים המבאבת על־ידי הראי"ה קוק זצ"ל בסוף ספרו „אורות המשובה". הש־בים הם כלשונו: „בבוד הדת, חיבת הדת, הכ־רת הדת וקיום הדת. אחי והדרך ויחידה להתק־דם ב„הישגים" כלשונן, לאותן מטרות שכולנו רוצים בהן. התהליך הנא ארוך ואין לחפש הצלחות מהירות בהנהגה רציני זה. שכן, אמונות ודעות האורקות־חיים הם דברים עמוקים, שה־אדם מישראל התאמה בכלילותה אינם יכולים לקבוע, או לשנות את דרכם מחוך עמידה על רגל אחת, או הקיקת זוק והשטשות היצוניות בלבד" — מסעים הרב ולדמן.

לדעתו, הרבה דעות קדומות, בלבילים רעיו־נים ובוחות מעכבים את התקרבות לחרבותנו האמיתית, ומהם יש להיזהר.

שאלה: וכיצד עוצרים ביצתים את הבריה המדמונית על הר הצופים?

הרב ולדמן: לא על־ידי אחידה היסטרית ומרגשת הציבור של השלילה בחיינו מאל ומעבר לכל פרופורציה. השלילה צומחת בגלל ה„פאש־לות" — בלשון הצבריים, שלנו, של הציבור ובתוכם בתוכם ובתיגון. והסברה: בגלל הינוך פתיחות חיסר מגע וקשר יותר עמוק של אהבה ואמון ביננו לבין הציבור הרחוק מאדה ר־מצות. לכן, אל לנו לחפש פורמולות קלים ש־ממילא לא יחילו מאומה. יש לאמץ את הדרך הארוכה־קצרה סבי שלימנו הראייה קוק זצ"ל.

מגשימים

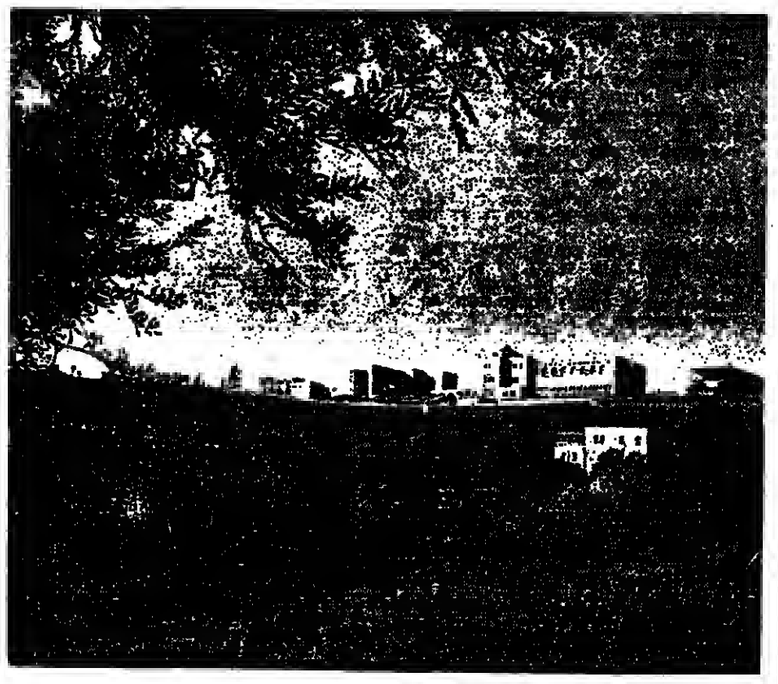

מבט על הר הצופים שהפך למוקד מריבה...

מכון הון הסמל